

POROMAL BOM NA BOŽJO POT, + K MARIJI POJDEM TJA V LUJÁN,
ZA MILOST ČUDEŽNIH DOBROT + VSAJ PESEM DAM JI, CVET IZBRAN.

duhovno

ŽIVLJENJE

Spodaj: Udeleženci na slavnosti ob obhajilu pratinjske rože, tisto letošnji je postal let. županik. Albin Avraguštin. LETO 83. 31. 7

BUENOS AIRES

OB
10-LETNICI
SMRTI
MSGR.
ANTONA
OREHARJA

V soboto,
16. marca,
je bila v cerkvi
Marije Pomagaj
spominška
prireditev.

Na sredi: SPZ Gallus poje med sv. mašo.
Levo spodaj: Mladinski pevski zbor
iz San Justa nastopa v drugem delu komemoracije.
Desno spodaj: Ob njegovem grobu.

Foto: Marko VOMBERGAR

OB ROMANJU V LUJAN

LOJZE KUKOVICA

Bližamo se vsakoletnemu romanju k Mariji v Luján. Že več kot petdeset let opravljamo lepo krščansko opravilo, da poromamo naše argentinske Brezje k milostni podobi naše nebeške Matere Marije, da se po njej Bogu zahvalimo za prejete dobrote preteklega leta in prosimo za blagoslov in varstvo za naprej. Ker postajajo časi z dneva v dan težnji, tudi vse bolj občutimo potrebo po božji pomoči, da ne bomo v težavah omagali.

Romanje — pot posameznika ali pa cele skupine vernikov h kakšnemu svetemu kraju je zelo stara ustanova. Ni nastala šele s krščanstvom. Poznali so jo že stari Babilonci, ki so romali k svojim božanstvom, pa tudi med drugimi poganskimi ljudstvi je bila in je še v navadi. Tudi Izraelci so poznali romanja. Še več, po božji postavi je moral vsak odrasel Izraelec trikrat v letu, na največje praznike, poromati v Jeruzalem in se Bogu predstaviti, in sicer ne praznih rok, v veličastnem templju, ki je bilo edino vsenarodno svetišče izraelskega naroda, kjer je Bog izkazoval posebne milosti svojemu ljudstvu. Vsem nam je znan evangeljski dogodek, ko je na enem teh romanj Jezus ostal v templju in sta ga Marija in Jožef šele tretji dan našla in ki se ga spominjamo v peti skrivnosti vselega rožnega venca. Zelo znano je tudi romanje muslimanov na njihov sveti kraj, Meko, kamor mora po možnosti poromati vsak mohamedanec vsaj enkrat v življenju.

Najbolj pa se je seveda razvil običaj romanja v krščanstvu. In to čisto gotovo vsaj od časa do časa, ko je Cerkev dobila pravico javnosti pod cesarjem Konstantinom leta 313, verjetno

pa v neki meri že prej. Glavni romarski kraji so naravno bili kraji, ki jih je posvetil Jezus s svojo zgodovinsko pričujočnostjo, med njimi naravno zlasti Jeruzalem, Betlehem in Nazaret. Kmalu pa so se tem krajem pridružili še drugi, zlasti grobova sv. Petra in Pavla v Rimu, pozneje še grob sv. Jakoba v Komposteli (Španija). V novejšem času kristjani množično romajo zlasti na kraje, kjer se je prikazovala Marija. To so predvsem

Lurd, Fatima in v najnovejšem času Medjugorje. Potem pa ima skoro vsak krščanski narod svoje posebno narodno, zlasti Marijino, božjepotno svetišče, kamor se prirejajo množična romanja. Slovenci imamo Brezje, Poljaki Čensotovo, Nemci Altötting, Avstrijci Mariazell in Argentinci Luján.

Cerkev je v vseh časih priporočala romanja, ker so bila to velike verske manifestacije. Ne samo preprosto ljudstvo je romalo, tudi kraji in učeni ljudje so se radi pridruževali romarjem. V visokem srednjem veku je Cerkev romanja tudi nalagala kot pokoro za posebej težke grehe, kot npr. za umore. Vendar si ne smemo prikrivati dejstvo, da se je že v starih časih pod lepim imenom romanja pogosto skrival čisto navaden turizem, kolikor je bil v tedanjih časih sploh možen.

Nekdaj so bila romanja združena z velikimi težavami in so zahtevala od romarjev veliko spokornega duha. Naporno je bilo že potovanje samo, ki so ga večinoma delali peš. Še več, poročila nam govorijo, da so mnogi vso pot ali pa večino poti prehodili bosi in so jedli le, kar so med potjo naprosili vbogajme. Romanja so trajala pogosto ne samo po več dni, temveč tudi cele tedne ali celo mesece. Zlasti spokorna romanja so pa trajala celó leta. Le močna in živa vera pa globok duh spokornosti je dajal tedanjim romarjem moč, da so vse težave premagovali. Današnji način življenja nam je romanja silno olajšal. Njih težo in spokorni duh komaj še moremo občutiti. Zato je nevarnost, da se naša romanja bolj in bolj spremenijo v verski turizem, vedno večja. Zato pa je nujno, da vsaj čas, ki ga preživimo na ro-

NAŠA POVEZANOST z Bogom po Mariji

ANTON NADRAH

Marijina molitev v času zemeljskega življenja

„Moja duša povečuje Gospoda in
moj duh se raduje v Bogu, mojem
Rešitelju“ (Lk 1, 47)

Marija je bila prva, najboljša in
najodličnejša Jezusova učenka. To ve-
lja tudi glede molitve. Za Jezusom ni bil
nihče tako globoko potopljen v Boga, v
božji svet in božje odrešenjsko delovan-
je kakor Devica Marija. Razen Jezusa
nihče na zemlji ni znal tako moliti kakor
ona. Zato bi jo lahko prosili podobno,
kakor so apostoli prosili Jezusa: „Marija,
nauči nas moliti!“

Marija je poslušala božjo besedo, jo
premišljevala, ohranjala v svojem srcu
in se po njej ravnila (prim. Lk 2, 19. 51).
Vse, kar se je dogajalo z njenim Sinom,
je globoko odmevalo v njenem srcu. Vir
njene premišljevalne molitve so bili tudi
dogodki in prerokbe iz Stare zaveze.

Vse Marijino življenje je bila ena
sama molitev. Vse je bilo povezano z
Bogom, vse je bilo spolnjevanje njegove
volje. To najbolje izraža njeno živ-
ljenjsko pravilo: „Glej, dekla sem Gos-
podova, zgodi se mi po tvoji besedi!“

Čudovita je Marijina molitev hvalni-
ca ob obisku pri sorodnici Elizabeti. Ta
popolnoma s Svetim pismom prežeta
pesem je — podobno kakor očenaš —
postala molitev Cerkev. To je molitev
Marijine vere, upanja in ljubezni, pesem
Marijine duše, ki je vsa potopljena v

Gospoda:

*Moja duša povečuje Gospoda in
moj duh se raduje v Bogu, mojem
Rešitelju, ker se je ozrl na nizkost svoje
dekle. Glej, odslej me bodo blagovali
vsi rodovi, velike reči mi je storil on, ki je
mogočen in je njegovo ime sveto. Od
rodu do rodu naklanja usmiljenje njim, ki
se ga bojijo. Moč je pokazal s svojo roko*

In končno naše romanje v Luján že od
nekdanj krasni drug lep običaj, da se nam-
reč z Marijino podobo udeležimo procesije,
kot bi s tem na simboličen način
hoteli prikazati pot svojega življenja:
Od Boga izhajamo — pod varstvom
svoje nebeške Matere hodimo po poti
življenja, dokler se spet ne vrnemo k
Bogu, ki je naš cilj in konec naše zemeljske
poti. Od oltarja je odšla procesija,
pri oltarju se konča in ko tam zapojemo
tedeum, je kot bi že v nebesih zapeli
večno zahvalno pesem, ki ne bo imela

in razkropil ljudi ošabnega srca. Mogoč-
ne je vrgel s prestola in povišal skrom-
ne. Lačne je obdaril z dobrotami in bo-
gate odpustil prazne. Zavzel se je za
svojega služabnika Izraela in se spom-
nil svojega usmiljenja, kakor je obljubil
našim očetom: Abrahamu in njegovemu
potomstvu na veke.

Lep zgled Marijine prosilne
molitve je posredovanje pri Jezusu
v Kani. Na njeno priprošnje je
storil Jezus prvi čudež. Marija je
nastopila skromno, obzirno, z ve-
likim zaupanjem. Nič ni bila užalje-
na ob Jezusovi navidezni zavr-
nitvi.

Marija je bila središče prve
Cerkev, ki je v molitvi pričakovala
prihoda Svetega Duha. Sv. Luka
pravi, da so vsi zbrani enodušno
vztrajali v molitvi, „z Jezusovo ma-
terjo Marijo“ (Apd 1, 14).

Marijina priprošnja v nebesih

Marija „nam z mnogotero
priprošnje še naprej pridobiva da-
rove večnega zveličanja. V svoji
materinski ljubezni se zavzema
za brate svojega sina, ki še potu-
jejo in so v nevarnostih in stiskah,
dokler ne bodo prišli v blaženo
domovino. Zato blaženo Devico
kličemo z naslovi priprošnjice, po-
močnice, besednice in srednice. Vendar
je to mišljeno tako, da dostojanstvu in
učinkovitosti Kristusa, edinega srednika,
nič ne odvzame in nič ne doda“ (C 62).

Marija tudi danes z mnogotero
priprošnje, kakor pravi koncil, posreduje
v nebesih za nas. Ona je srednica pri
Sredniku, priprošnjica pri Kristusu, svo-
jem Sinu. Vodi nas k njemu. Kakor je bila

konca. — Vsako romanje je tako tudi
simbol našega življenja. Naše življenje
je romanje — romanje po tej solzni
dolini proti nebeškemu Jeruzalemu, kjer
bo po nevarnostih in težavah tega živ-
ljenja prenehal čas in bo nastopil večni
sedmi dan, ki ga bo naredil Gospod. Za
nami bodo dnevi, ki smo jih delali mi, v
trudu svojih rok in v znoju svojega obra-
za, potem bo nastopil dan počitka, ki ne
bo imel konca, kjer bo naše zemsko
romanje prenehalo, ker bomo končno
na cilju — pri Bogu. ●

v svojem zemeljskem življenju vsa usmerjena na Jezusa, tako hoče tudi danes oblikovati Jezusa v dušah ljudi. Krščansko ljudstvo se z velikim zaupanjem zateka k njej.

Neki anglikanec je razlagal kardinalu Dechampsu, kako mu pri katoličanih ne ugaja češčenje božje Matere:

„Jaz se raje obrnem naravnost na Gospoda Jezusa, kadar kaj prosim.“

„Jaz tudi, samo jaz ne pridem sam, ampak najraje v spremstvu božje Matere. Kaj menite, kdo od naju bo bolje sprejet pri Jezusu? Kdo bo prej in bolj gotovo uslišan, vi ali jaz?“

Sv. Bernard nas takole spodbuja:

„Glej na zvezdo, kliči Marijo! Če se dvignejo viharji skušnjav: Glej na zvezdo, kliči Marijo! Če si v težavah in bridkosti: Glej na zvezdo, kliči Marijo! Ako jeza, nečistost in druga slaba nagnjenja hočejo potopiti čolnič tvoje duše, o tedaj: Glej na zvezdo, kliči Marijo! Če te vznemirjajo tvoji grehi, te teži vest, plaši strašna in pravična sodba, če je tvoje življenje na robu prepada: Glej na zvezdo in kliči Marijo!“

Kadar je bil sv. Janez Bosko v kaki zadregi, je stopil pred Marijo in rekel:

MEDJUGORSKA KRALJICA MIRU

„Marija, zdaj pa začniva!“ Vedno je imel uspeh.

Leta 1926 so na božjo pot v Lurd pripeljali mladega moža, ki je skoraj

umiral. Ko je šla mimo njega procesija s sv. Rešnjim telesom in je kardinal bolnika z Najsvetejšim blagoslovil, je ta goreče prosil:

„O Jezus, sin Marijin, ozdravi me!“ Ni bil ozdravljen. Tedaj je žalosten rekel:

„O Jezus, sin Marijin, nisi me ozdravil... Povedal bom tvoji Materi!“

Kardinal, ki je nosil Najsvetejše in z njim blagoslavljal bolnike, se je še enkrat obrnil od bolnika in ga blagoslovil. Bolnik je popolnoma ozdravel in navdušeno vzklikal:

„O Jezus, sin Marijin, ozdravil si me. Bom že povedal Mariji, da se ti bo z menoj zahvaljevala.“

Redovnik je za zlati jubilej pripovedal, kako je dovršil noviciat, naredil redovne zaobljube in se poslovil od brata Matevža, kateri je zanj skrbel. Brat Matevž mu je dal na pot tale nasvet: „Oklenite se plašča svete Device! Pa krepko držite! in ne izpustite ga, pa četudi bo vse pokalo.“ Jubilant je povedal, da je bil to najlepši govor, ki ga je kdaj slišal o Mariji. Čeprav je v življenju večkrat pokalo in hreščalo, se je vedno držal Marijinega plašča in tako v redovniškem življenju vztrajal do konca.

V operi Richarda Wagnerja glavni junak Tannhäuser zaide v grešno življenje in je ves nesrečen zaradi ujetosti v strasti, ki se jih ne more rešiti. Spomni se na Marijo in vzklikne: „Moja rešitev je le v Mariji!“

Dober kristjan se prizadeva, da bi Marijo posnemal. Sv. Hieronim nas spod-

Mati beguncev

GERARD BESSIERE

Marija, gotovo se spominjaš tistega zadnjega, mračnega jutra, ko je bilo treba v naglici bežati, ker so hoteli umoriti tvojega Otroka.

Saj se spominjaš, kaj čutiš, ko ne veš, kaj bi vzela s seboj, kako bi poskrbel za domače živali, ko ti otrok ves prestrašen v naročju joka.

Vtisniti si hočeš v spomin barve domačega kraja, zato se za trenutek obrneš, da še zadnjikrat s pogledom objameš srečo, ki jo za vselej zapuščáš...

Spominjaš se lakote, spominjaš se žeje, spominjaš se oči, ki se razširijo v grozi, ko te tlači misel, da te zasledujejo. Saj se spominjaš vsega tega, Marija?

Ah, nikoli ni mogoče pozabiti prve noči v popolni zapuščenosti, plaši te šum dreves, ko se bližaš meji in zadeneš na ovire iz bodeče žice.

Vse nimajo niti osliča in varstva Jožefa, da bi mogle zbežati na varno.

Marija, mala begunka, vedno si s tistimi, ki morajo zapustiti dom, ki so izgnani, iztrgani iz domovine, nezaželeni, in med njihove revne cule polagaš Malega, ki ga preganja nasilje — Boga.

Lurd, Medjugorje Kurešček

Sam ne spadam med tiste — srečne? — vernike, ki ob omembi česa nadnaravnega v našem času samozadostno vzklíknejo: „Moja vera mi zadostuje. Razodetje se je zaključilo z zadnjim apostolom. Vse drugo me ne briga.“

Priznam, da pa mene vse to briga. To, da je Maritain pri vsej svoji tomistični racionalnosti napisal knjigo o prikazovanju v La Salette (čeprav je ni objavil), mi je dokaz njegove duhovne širine. Briga pa me, ker se mi zdi krščanski kozmos s svojo onstransko poluto tako fantastičen, tako neznansko vzvišen in tolažljiv, da mi ni nikdar dovolj dokazov zanj. Ali ni posebno danes, na koncu tega stoletja, ki ga je vsega preoral pekel, fantastično verjeti v takšne postavke kot na primer, da je Bog ljubezen, da se je njegov Sin za nas učlovečil in vstal od mrtvih, da pride sodni dan, da obstajajo nebesa in pekel?

Psihološko je možno, da verjameš, da te kdo ima rad, pa vseeno z veseljem sprejemaš nove in nove dokaze te svoje vere, se pravi njegove ljubezni. Ne bi bilo lahko tako tudi z vero? Vendar naj pri tem pripomnim, da me skoraj tako kot kaj nadnaravnega potrjujejo v veri takšne naravne danosti, kakor je na primer vedrina kristjana pred smrtjo, življenje kristjana za drugega, vdanost kristjana v trpljenje. Ostaja pa dejstvo, da bi privoščil tudi slovenskemu krščanstvu nekaj onstranske tolažbe, njegov Lurd, njegovega Mandiča...

Privoščil bi mu, da bi bil na primer obdarovan s Kristusovimi ranami tudi kakšen Slovenec. Sicer pa bi me toliko kot rane, če bi jih res videl krvaveti, prepričala kvaliteta tistega stigmatiziranca, njegova človeška pristnost, njegova evangelijska prozornost...

Tega ne navajam zato, da bi dobil odgovor o tem, kaj mislite na primer o Medjugorju ali o Kureščku ali o kakšnem stigmatizirancu, ki ga morda Slovenci res imamo. Škof se o takih rečeh težko izjavlja. Zanima me predvsem Vaš odnos do možnosti javljanja nadnaravnega v našem času.

Morda je alternativa: me briga — me ne briga, napačna. Veliko pomembneje je, kakšno vlogo imajo prikazovanja v Lurdu, Fatimi in drugod, ali prinašajo nekaj novega ali pa so samo potrditev razodetja in spodbuda za življenje po krščanski veri. Po nauku katoliške Cerkve je razodetje zaključeno, tako da nobeno privatno razodetje ne more dodati ničesar novega. V tem pomenu je mogoče reči, da nas vse to, kar se dogaja, ne briga. Vendar je znano iz življenja Cerkve, da sta bili prikazovanji božje Matere v Lurdu in v Fatimi, ki sta zame osebno najbolj prepričljivi, za versko življenje izrednega pomena, ne samo zaradi številnih romanj, ampak tudi zaradi pozitivne krščanske vere, krščanskega življenja in češčenja božje Matere Marije.

Maritainove knjige, ki jo omenjate, ne poznam. Maritain mi je znan kot filozof; bil je izredna osebnost. Najbrž pa je večini buja:

„Vi, ki ljubite in častite Marijo, dobro premislite, da jo resnično ljubite le, če se trudite, da bi jo posnemali. Največja čast, ki ji jo morate izkazati, je posnemanje njenih čednosti.“ ●

pri nas neznan, kot je tudi neznana danes tomistična filozofija.

Strinjam se z Vami, da ni nikdar dovolj dokazov za krščanski kozmos. Spet pa se je treba vprašati, kaj pomenijo dokazi in kaj krščanski kozmos in kaj je osebno pričevanje. Dokazi v filozofskem pomenu besede so nemogoči. Veseli pa smo velikega števila pričevalcev, ki so svetniki, če te sprejemamo kot dokaze za to, kar Vi označujete kot krščanski kozmos.

Temeljne resnice krščanske vere poznamo iz Svetega pisma in iz razlage Cerkve. Niso vse resnice na isti ravni. Vendar je treba sprejemati razodetje v celoti in ne izbirati posameznih resnic, ki so nekemu bolj ali manj prijetne in všeč.

Res moramo biti veseli, če imamo vedno nove dokaze božje ljubezni. Psihološko je to razumljivo, vendar vere ne smemo razumeti predvsem psihološko. Različne oblike potrditve v veri so osebna doživetja in tudi zgledi, ki jih sami nava-jate. Bog je svoboden, kakšne potrditve daje, na primer v Lurdu. Kaj bi pomenil Lurd v Sloveniji, ne morem reči. Če razumemo Lurd predvsem kot romanje k Ma-

Cerkev v Medjugorju

rijinemu svetišču, ne pa toliko kot kraj, kjer se dogajajo čudežna ozdravljenja, imamo tudi v Sloveniji močno obiskana Marijina božja pota: Brezje, Sveta gora pri Gorici, Ptujška gora, v naši bližini tudi Trsat in Barbana, da omenim samo najpomembnejše. Ali bo tudi cerkev Kraljice miru na Kureščku postala romarsko središče, bo pokazala prihodnost. Že sedaj hodi veliko ljudi na Kurešček.

Seveda bi bili veseli in Bogu hvaležni, če bi imeli tudi med Slovenci tako izredno osebnost, kot je bil p. Leopold Mandič (1866-1942), 30 let velik spovednik in delavec za ekumenizem v Padovi. Bog je svoboden pri izbiri osebnosti, katerim zaupa posebno poslanstvo v Cerkvi. Toda če pomislimo na spovednike, ki so na Brezjah po cele dneve v spovednici, smemo upati, da ima Bog tudi med slovenskimi duhovniki in redovniki take, ki ljudem dajejo odvezo in jim pokažejo novo pot v življenje.

Križ na hribu Križevac

Kraj prvega prikazovanja na Podbrdu

S tem v zvezi bi rad omenil vprašanje osebne spovedi. Po nekaterih deželah je domala izginila, ne samo zaradi pomanjkanja spovednikov, kot je tu in tam slišati, ampak zaradi sprememb v odnosu do greha in do zakramenta sprave, kot pravilneje imenujemo spoved. Ustno priznanje grehov posvečenemu duhovniku je samo eden od sestavnih delov zakramenta sprave. Veliko večjega pomena je kesanje, kar pomeni prošnjo za odpuščanje in odločno pripravljenost za nov začetek in za novo življenje. Zato ima spoved razsežnost tako v preteklost kakor v prihodnost.

Tudi po cerkvenih predpisih je v posebnih primerih možna skupna odveza brez osebne spovedi, vendar z nalogo, da se bo grešnik smrtnih grehov, kakor se jih zaveda, tudi posebej ustno spovedal. Cerkev, posebno tudi sedanji papež, vedno znova vabi k osebni spovedi. Težava pa je predvsem tudi v tem, da ljudje vedno bolj izgubljajo čut za greh kot osebno krivdo pred Bogom. Že papež Pij XII. je dejal, da je največji greh današnjega sveta, da je izgubil čut za greh. Seveda je treba to pravilno razumeti.

Vesel sem, da je med slovenskimi verniki osebna spoved še zelo v navadi, kakor se pokaže posebno ob velikih praznikih kot sta Božič in Velika noč, in ob ljudskih misijonih. Ko je leta 1976 izšel uradni cerkveni dokument *Sveta pokora, Obred sprave*, so si tudi pri nas močno prizadevali — takrat me še ni bilo v Sloveniji — za prenavo in poglobitev spovedi.

Naj se vrnem k drugim Vašim vprašanjem. Pravite, da bi privoščili, da bi tudi kakšen Slovenec bil obdarovan s Kristusovimi ranami. Najbrž namigavate na pričevanja Franceta Špeliča in njegove pripovedi svoje življenjske zgodbe. Z velikim spoštovanjem sprejemam njegova poročila. Vendar se zavedam svoje odgovornosti, da moram biti previden in da dokončna sodba še ni možna.

Isto velja za Medjugorje. Nekdanja Jugoslovanska škofovsko konferenca je zelo obširno obravnavala vprašanje o

Medjugorju. Vprašanje je predložila tudi Kongregaciji za nauk vere v Rimu. Dobila je odgovor, naj bo izredno previdna in naj ne daje nobene dokončne izjave. Jasna so dejstva, da je veliko molitve, veliko pokore, veliko spreobrnjenj: je pa tudi veliko nejasnosti. Obstaja zelo obširna literatura, na drugi strani pa tudi močna propaganda. Cerkev doslej še ni izrekla svojega dokončnega mnenja.

Nekaj podobnega je mogoče reči o Kureščku v Sloveniji. Nedvomno je to izreden pojav, prav tako pa tudi poročila Šmaverskega. Posebna teološka komisija preučuje vse te pojave. Stigmatizacija je sicer možna, vendar je treba ugotoviti, ali se je to res zgodilo.

Škof se more le v soglasju s Cerkvijo izjavljati o takih vprašanjih. Pomembni so teološki kriteriji. Kongregacija za nauk vere iz Rima nam daje navodila in nas opozorja, naj prehitro ne izrekamo sodbe, ker je danes skoraj neke vrste poplava prikazovanj in sporočil.

Morda imajo Marijina prikazovanja in sporočila, nekdanj v Lurdu, danes v Medjugorju in na Kureščku, kakor koli jih bo že ocenila Cerkev, ravno v zvezi z grehom in spreobrnjenjem svoj pomen. Vsebinska je vedno ista. Poleg vabila k molitvi, posebno rožnega venca, Marija vabi k spreobrnjenju, pokori in molitvi za grešnike.

Koliko ljudi sliši in upošteva taka sporočila in vabila, je seveda težko reči.

Obnovljena cerkev na Kureščku

Pozdrav Kureščku

ALOJZ REBULA

„Pozdravljen, grič Kraljice miru!“

Sredi nežno vzvalovane Dolenjske si se vzdignil skoraj do tisočaka, da si se spogledal iz oči v oči z Ahacem na eni strani in z Mokrcem na drugi. Vzdignil si se, da bi onkraj globeli gledal hrast, ki je dvigal v oblake svoj vrh, tam sredi slave Turjaka. Vzdignil si se, da bi kresovi na tvojem vrhu oznanjevali grozo, ki je prihajala v vzhoda. Vzdignil si se predvsem, ovenčan s krotkim gozdom, da bi bil počivališče Kraljici, na njeni poti skozi deželo naše slovenske Atike, skozi Dolenjsko. Kdaj, sredi turške noči, so se iz znoja rok, zgaranih od tlačanskih dni, in iz hrepenjenja src, lačnih večnosti, začeli zlagati kamni in tramovi za njeno skromno počivališče?

Nekega davnega dne se je zasvetilo, s svojim moštikom zvočnikom, apnenobelo zraslo iz tebe kakor geometrični jurček, sanjska ladjica, plujoča v prihodnost naroda tlačanov okrog tebe.

Na prestolih tega sveta so se vrstili Jožefi, Franci in Napoleoni, ti so iz svojega zelenega miru gledal njihovo objestno minevanje in ponižni mimohod slovenskih rodov pod tabo.

Koliko romarskih korakov si naštel, ki so spomladi hodili po telohih in pozimi po listju tvojih pobočij? Koliko utrujenih palic in zgaranih rut? A tudi koliko veselega poklicavanja in praznične razposajenosti, ko so se na vrhu odprle cule s poticami in cvičkom?

Je kdo že videl kres, ki je naznanil drugo turško noč, ki je prihajala, bolj črna od prve?

Vše tako težkih tlačanskih stoletjih je ni bilo takšne. To je bila noč, od katere je tvoj zvon onemel in so se tvoji zidovi porušili. Tvoj vrh je izmedel v razvaline, na milost dežju in strelam. Tvoja Kraljica se je morala umakniti v dolino, v hram, ki ni bil njen, ko je zunaj zavladata zmrzal duha. A ko je tudi druga noč šla h koncu, je Kraljica rekla sinu tega naroda po slovensko: „Pozidajte cerkev Kraljice miru!“

KRALJICA MIRU v času kaznovanja in preroda

ALOJZIJ GERŽINIČ

Spet romanja v Chartres

Žrtev pokoncilске revolucije v Cerkvi je bilo tudi romanje v znamenito katedralo Naše Gospe v mestu Chartres. Po izrednem spreobrnjenju tamkaj so goreči verniki oživili srednjeveško tradicijo vsakoletnega romanja iz pariške Notre Dame v Chartres. Lani se je za to zbralo 15.000 ljudi. Prehodili so razdaljo 110 km. Niso bili samo Francozi; prišli so tudi iz Belgije in Švice, iz Nemčije, Irske, Anglije, iz Ukrajine in Rusije, Poljske in Litve, iz Avstralije in Nove Zelandije. (Je bil med njimi kak Slovenec?)

Poročevalec pribije: „Predvsem je Chartres duhovno romanje, romanje v veri, romanje upanja in romanje ljubezni, ki je ljubezen do Boga. Je romanje zvestobe Cerkvi in nje izročilom, njenemu mučeništvu in sv. očetu papežu.“

Večdnevno romanje terja veliko napore, žrtev in vliva v navzoče vneto pobožnost. Vse roke so objemale rožni veneci. Sv. obhajilo je množica kleče sprejela v usta, mašo je povzdigovalo gregorijansko petje in latinske himne. „Velika liberalna gesla so izhlapela, ko se je resnica jasno in razločno pojavila.“ (...) „Za mladino je maša dolgočasna“ — ni res! „Latinščina je zastarel, mrtev jezik“ — ni res! „Sedanji razgledani in računalniško izurjeni otroci ne morejo ceniti gregorijanskega petja“ — ni res! „Maša je za otroke predolga“ — ni res! (Maša je v katedrali trajala dve uri in pol in otroci so bili v cerkvi uro, preden se je maša začela). „Rožni venec je pust in nadležen“ — ni

In kakor pred stoletji je zamrgolelo od rok in src, lačnih večnosti, na tvoj vrh je začelo orfejevsko pritekati apno in les in baker in cervica je spet vstala, bleščeča kakor nevesta, plujoča v novo slovensko prihodnost. In vanj se je iz Finžgarjeve doline spet vrnila Kraljica, da bi bila v pomoč in tolažbo narodu pod tabo.

Naj tudi v elektronski dobi ne utihnejo koraki novih rodov po telohu in listju tvojih pobočij...

res! „V moderni dobi otrok ni mogoče navaditi reda“ — ni res! „Za modernega človeka je potrebno razviti nove pojme o Bogu“ — ni res! „Molitev in žrtev sta zastarela pojma“ — ni res! „Devica Marija ni primeren vzor za moderno žensko“ — ni res! „Tridentinska maša je nekaj starinskega, ostanek srednjeveške miselnosti“ — ni res! „Sodobni mladini je treba govoriti v liturgičnem jeziku, ki ga razume“ — res je, toda razvidno je, da bodi izbrani jezik latinski!

Poročevalec navaja vzklik predstojnika londonskega oratorija: „Tu je prihodnost Cerkve!“ Poročevalec sam je prepričan: „S samo 150 klečečimi v temi pred presvetim Zakramentom bi lahko znova spreobrnilo krščanstvo. S 15.000 bi izpraznili vice.“ (Christian Order, avgust-september 1995, 371-374).

Kraljica miru v Medjugorju

Vzporedno z obnovo romanj v Char-

Zahvala Mariji

IRENEJA RABIČ

*K Tebi prihajamo, Mati Marija,
ko nam se vžiga življenja večer.
Daleč za nami so mladi viharji,
duše objema zdaj božji nam mir.*

*V dnevih mladosti nam je posijala
Tvoja lepota, kazala nam pot.
Tvoja dobrotta nas je varovala
sladkega strupa
vseh grešnih zablod.*

*Varno vodila nas Tvoja je roka
skozi življenje, bila nam je v moč.
Mati, še v smrti se spomni otroka,
ko nam večer zagrnila bo noč.*

tres je leta 1981 Hrvatsko, Evropo, spet nagovorila v Medjugorju Marija. Tudi tam so pogoj in sredstva za rešitev človeštva, za mir, za prenovitev Cerkve molitev in žrtev. Navzlic hudemu nasprotovanju komunističnih oblasti in neprijaznemu razpoloženju krajevnega škofa je Medjugorje postalo svetovno žarišče je Medjugorje postalo svetovno žarišče duhovnega prerajanja. Marija uči in spodbuja s posredovanjem štirih mladih vidk in dveh vidcev. Romarji so deležni maš, spovedi, obhajila in se kot novi ljudje vračajo domov. Njih število gre v milijone. Mnogi postanejo v svojem kraju ponedbniki duhovnega življenja. Sedanja grozovita vojna v Bosni in Hercegovini ni mogla zavreti romanj od vsepovsod. Cerkev in okolne vasi so na varnem pod Marijinem plaščem; vozila prihajajo skozi še tako nevarne predele.

O Medjugorju, o Marijinih prikazovanjih in njenem potrežljivem učenju pa o čudežih je nastalo nepregledno številno slovstvo. Preden prizna cerkvena oblast resničnost in izredni pomen tamkajšnjega dogajanja, velja Jezusovo opozorilo: po njih sadovi jih boste spoznali. In ti sadovi so prekrasni.

Marija vabi na Kurešček

Med romarji v Medjugorje je bilo vedno več Slovencev. Leta 1989 je tam eden od njih — prej zagrizeni, brezverni partizan Franc Špelič* — dobil Marijino sporočilo (10. junija 1989) obnoviti molitev na pozabljenem in zapuščenem kraju. Dobrega pol leta pozneje je Marija njegovo nalogo je Marija njegovo nalogo spopolnila: „Pojdite na Kurešček!“ Med revolucijo porušeno cerkev na tem hribu so prenovili in stara, še v srednjem veku priljubljena romarjska pot je spet zaživela.

Kurešček je od vsega početka v tesnih vezeh z Medjugorjem. Od 5. avgusta 1984 so slovenski častilci medjugorske Marije izdajali mesečna Sporočila Medjugorja. S 1. januarjem 1989 so se preimenovala v Glasnik Kraljice Miru. Mesečnik — zdaj dvomesečnik — je izčrpen pregled dogajanja. Po pozida-

vi cerkve in obnovitvi romanj spolnjuje Marija svoje misli, dognanja g. Špeliču; njegove zapiske pregleda nadškof Šuštar, nato izidejo v Glasniku. Versko neukim ljudem, žrtvam 50-letnega suženjstva, prinaša Marija obsežen verski pouk, ki ga narekuje gospe Ani Kocman v Ljubljani. Glasnik Kraljice miru je neprecenljivo berilo za vsakogar. Čudovita je Marijina ljubezen do našega naroda. Vedno ga je reševala, posebej pa se zanj zavzema danes, ko se človeštvo pogublja in si nakopava strašne kazni. Pomagala mu bo, da se iz teme vzdigne do luči Svetega Duha.

Iz zadnjih dveh letnikov navedem nekaj važnih predmetov, ki jih obravnava naša Kraljica.

Večkrat omenja oblastnike: „Molite in zadoščujte za grehe oblastnikov, za grehe sovražnikov vere. S prostovoljnimi žrtvami preprečujte in omilite božjo jezo, ki je velika.“

„Žalostna pa sem, ker je del oblastnikov še vedno zakrknjenih, trdih src, pomračenega uma in blokirane pameti. Ne želijo sprave, ker so v oblasti temnih sil.“

Marija opozarja na napake in nevar-

nosti, med njimi posebno naglašá **prostozidarstvo** (masonstvo). „Obsedenost od hudobnih duhov je prinesla med ljudi grozno sovraštvo, nestrpnost, prepire in zmedo. Na površino so stopile sile prostozidarjev, povzročiteljice vojn, spodbudnice verske vojne.“ (Avgusta 1995).

„Sloveniji grozi ponovno nevarnost. Črni oblaki sovraštva in nestrpnosti so se začeli zbirati nad veliko skupino ljudi, sovražnih Bogu in njegovim naukom. Prostozidarstvo poplavlja in uničuje človeške duše s tiskom, televizijo in knjigami (...). Nasprotniki želijo (...) načrtno ustvariti psihozo strahu, psihozo uničevanja. Ljudem želijo vsiliti občutke manjvrednosti, občutek začetek konca. (...) Prostozidarstvo uničuje vero, odklanja učenje verskega nauka, ker želi uničiti, potepati duhovne in življenjske vrednote.“ (Aprila 1995)

Z grešnostjo so tesno povezane kazni, npr. naravne nesreče: „Z molitvami in žrtvami lahko omilite in preprečite učinke naravnih nesreč, ki so namenjene tej deželi.“ „Naravne nesreče (...) so posledica duhovne teme zaradi grehov. (...) Črna tema je prekrila skoraj vso zemeljsko oblo. (...) Čas kaznovanja, obenen pa čas preroda se prepletata in dopolnjujeta.“

Nasproti zlu so dobra, obetavna dejstva. „Po božji dobroti in njenem usmiljenju ste bili obvarovani vojne. Obvarovani ste bili uničenja

Notranjščina cerkve na Kureščku

* *France Špelič Šmaverški je napisal svoj življenjepis Vrnil se bom k Očetu. Konec lanskega leta je na Dunaju izšla razkošno opremljena knjiga Botschaften der Königin des Friedens von Kurešček (Sporočila Kraljice miru na Kureščku nekdanjemu brezvercu, ki se je spreobrnil ter postal duhovnik. 320 strani, bogato ilustrirana izdaja). Vsebuje m.dr. 73 Marijinih poslanic. Cerkev sv. Trojice, ki naj se po Marijinem naročilu zgradi na pobočju Kureščka, bo nekaj posebnega, velikanskega, kot je videti na maketi, kakršno je Špeliču pokazala Marija.*

človeških življenj in domačih ognjišč.“

„S krvjo mučencev vaše dežele je prepojena vsaka gruda zemlje. Po krvi in trpljenju mučencev se že počasi odpirajo srca mnogih. (...) Sv. Jožef, varuh družin, varuh vaše dežele, bo po vaših prošnjah in molitvah posređoval pri Bogu za vas.“ Na velikonočni ponedeljek leta 1995: „Moje srce je pomirjeno in veselo ob tako velikih spreobrnjenjih v vaši deželi. Sad žrtev, sad molitev mojih otrok na čast Sv. Duhu za razsvetljenje Bogu oddaljenih otrok.“ Vedno več mladih bojnikov z znamenjem križa na čelu vstopa v ta boj, v katerem se bojujejo nebesa in pekel. Moč mamona se že zmanjšuje, njegova moč plahni.“

Papežev obisk letos maja bo nekaj velikanskega. „Blagoslov in obisk sv. očeta bo po temeljiti pripravi ljudem prinesel božjih milosti, ki se bodo razlivale kakor slapovi in vsaka kaplja vode bo prinesla osvežitev v življenju posameznika. Slapovi božjih milosti bodo objeli vso deželo in jo spremenili v deželo sonca, deželo Boga, kjer je Bog Oče našel svoje otroke v prijateljstvu med seboj in z njim.“

Kaj terjata hvaležnost in odgovornost

V letniku 1994 Glasnika Kraljice miru je ponatisnjena razprava pok. profesorja dr. Miška Brunca proti izgovorom ljudi, ki so brezčutni za Marijino prizadevanje, da bi s svojim poukom in čudeži reševala naš narod, vse človeštvo. Dvomljivcev pravi: Zasebna razodetja meni niso potrebna. Za zveličanje je potrebno sprejetje javnega razodetja; novega razodetja Medjugorje ne Kurešček ne moreta prinesiti. Odgovor: Bog vse to ve, pa kljub temu vedno znova „organizira“ take prodore nebeškega sveta na zemljo. V čudež nismo dolžni verjeti zato, ker bi bil potreben za potrditev naše vere v Jezusa, temveč zato, ker je tako očitno resničen, da ga pošten človek ne more zanikati.

Nauki o nepotrebnosti prikazovanj so silno podobni dokumentom o nepotrebnosti bergel za zdravega človeka. „Prav zato, ker je danes velik del kristjanov izgubil nogo, to je vero v Jezusove čudeže in Jezusov nauk, mu Bog ponuja bergle novih čudežev in prikazovanj.“

Čudeži so namenjeni predvsem tistim, ki še ne verujejo ali so nehali verovati

Dalje na strani 105

WILHELM HÜNERMANN

„KAKO SREČNA MATI SI...“

V času globokih pretresov so minevala otroška leta našega Gospoda. Kadar ga je mati za roke vodila k vodnjaku, je gledal mračne obraze zelotov, poslušal njihovo trdo preklinjanje, prisluhnil ljudem, ki so na bazarjih zabavljali nad neznosnimi davčnimi bremenmi ter se tolažili z upanjem na boljše čase. Zbegano se je umaknil, kadar je videl, da otroci na ulici počenjajo kake grobosti, ki so jih bili videli pri podivjanih vojščakah.

Pa tudi drugače je bilo dovolj stvari, ki so nežno dečkovno čud silovito pretresle. Bogat posestnik je dal dva svoja zakupnika, ki mu nista mogla plačati dolga, zapreti v smrdljivo in umazano ječo, odkoder ju je vsako jutro gnal na težko delo.

„Kako dolgo bosta še zaprta v tisti umazani luknji?“ je vprašal Jezus svojega skrbnika.

„Dokler ne bo plačal zadnjega novčiča!“ je vzdihnil Jožef.

Nekega dne je Jezus videl, da so prišli v vas gobavci. Sama kost in koža jih je bila, obraze pa so imeli grdo iznakažene. Lakota jih je pregnala iz njihovih votlin. Nazarečani so pred temi najbednejšimi berači prepadeni zaphnili vrata. Končno so jih s kamenjem in preklinjanjem nagnali nazaj v njihove brloge.

Veliko pretresljivih novic je povedal tudi Kleofa, ki se je pogosto oglasil pri njih. Povsod po deželi so krožile roparske tolpe; pobegli Herodovi vojaki, ki so se bali vrniti in začeti pošteno življenje ter so raje zahrbtno napadali potujoče trgovce. Na potovanju ni bil nihče več varen in trgovci so se iz strahu pred njimi združevali v velike karavane. Če pa so kakega roparja ujeli, so ga nemudoma obesili in pa do smrti pretepli.

Takšno je bilo mračno ozadje otroških let našega Gospoda. Bile pa so tudi sončne strani.

Jezus se je najraje mudil pri svoji materi, pri svojem skrbniku v delavnici, pri svojih starih starših in drugih sorodni-

kih. Igral se je s svojimi bratranci: Jožefom, Jakobom, Simonom in malim Judom. Odprtih ust je poslušal, ko mu je stara mati Ana pripovedovala junaške zgodbe iz preteklosti izraelskega ljudstva: o velikih očakih, o slavnem predniku Davidu, ki se je boril z velikanom Goljatom, o mogočnih prerokih Izaiju, Jeremiju, Ezekielju in Danielu.

Z materjo se je rad povzpел na hrib, odkoder se je lepo videl ves Nazaret. Mati je nabirala suhljad in debelejšo trnovo grmičevje za ogenj na ognjišču, on pa je tiho sedel na skalni polici. Temna globina njegovih oči se je stapljala s širono pokrajino, ki se je v cvetočim okrasjem ponujala v spomladanskem soncu. Esdralska ravnina je vsa žarela s svojimi zlato rumenimi žitnimi polji. Na vzhodu se je ponosno dvigala gora Tabor, na severu pa se je v rahli meglici skrivalo pogorje, kjer so vsako soboto zagoreli praznični ognji.

Čisto tih je bil v takšnih trenutkih. Z vso dušo se je predal temu enkratnemu, globoko doživitemu pogledu. Vsak cvet posebej je ljubil: škrlatno anemono, belo narciso, rdeči mak. Zdelo se mu je, da mu vse razodeva veliko skrivnost. Občudoval je pisanega metulja, ki je frfotal s cveta na cvet, malega ptiča s temno modrim perjem, ki se je zibal na veji in žrvgolet svojo pesem, lisico, ki je kot strelica švignila v svoj brlog, zlatega hrošča, marljivo mravljo, ki je vlekla pretežko breme. Nobena stvar ni ušla njegovim otroškim očem. Pozorno je opazoval vse, kar se je okrog njega dogajalo: kmeta, ki je z velikimi zamahi in slovesnim korakom sejal na polju, vinogradnika med tratami, pastirja, ki je iz trnja rešil izgubljeno ovco in jo veselo nesel domov.

Pri vsem tem je bil od sonca zagoreli obraz zamišljen in resen. Marija ga je večkrat skrivaj občudovala. Čim bolj je doraščal, tem bolj se je izogibal pouličnemu vrvežu in direndaju na bazarju. Tišina mu je zelo dobro dela. V gorskem miru je dihal bolj svobodno. Tu je njego-

va duša vedno našla pot do nebeškega Očeta.

»Oče« je bila vedno njegova najdražja beseda. Vsemogočnega ni nikdar imenoval drugače. Tako kakor Marija in Jožef, je tudi on sklepal roke v molitvi. Ves se je zatopil vanjo in ko so zjutraj ali zvečer skupaj izgovarjali stare, svete psalme, je v njegovih očeh zagorela tiha, vzvišena luč.

Starši, ki so želeli, da bi njihovi otroci bili izobraženi, so jih s šestimi leti pošiljali v šolo. Lahko verjamemo, da je skupaj s svojimi vrstniki tudi Jezus sedel v krogu okoli »Hasana«, ki je bil sicer strežnik v shodnici, obenem pa je te dečke učil črkovati. Medtem ko je s palico dajal takt, so skupaj z njim deklamirali posamezne odstavke Svetega pisma. Marijin sin je bil zelo bister in tudi izreden spomin je imel. Božjo knjigo je kmalu nad vse vzljubil in celo v spanju izgovarjal svete besede.

Dvanajst let je bil star, ko se mu je izpolnila goreča želja: s starši je smel romati v Jeruzalem k velikonočnemu prazniku.

Prav takrat je bila dežela spet polna nemirov. Ker so se Judje neprestano pri-

toževali, je Avgust odstavil Arhelaja. Judejo in Samarijo je priključil rimski provinci Siriji ter celotno področje podredil deželnemu oblastniku, prokuratorju; ostali del Palestine pa so svojo samostojnost, četudi okrnjeno, ohranili.

Prvi prokurator, ki ga je cesar poslal, je bil Kopin. Za svojo rezidenco si je izbral ob morju ležečo Cezarejo. V Jeruzalemu je spremenil trdnjavo Antonijo v utrjeno rimsko postojanko in v njej nastanil stalno vojaško posadko.

Istočasno je Kvirinij, rimski legat v Siriji, ukazal novo ljudsko štetje v tistem delu Palestine, ki so ga zasedli Rimljani. Ta popis so izvajali na

rimski način. Vsak se je moral vpisati v svojem rojstnem kraju in navesti svojo lastnino. Potem so uvedli nove davke, ki so ljudstvo hudo prizadeli.

Za vse je bil uveden osebni davek, celo za žene, sužnje in odrasle otroke. Razen tega so Rimljani zahtevali dajatve od dohodkov, od poljedelstva, čredarstva, potnine, zakupnine za javne prostore, trge in tako dalje.

Z uvedbo davkov se je pojavila cela truma višjih in nižjih davčnih uslužbenec, ki s prekomernimi terjatvami in izsiljevanji niso polnili samo rimske državne blagajne, ampak tudi svoj lastni žep.

Tudi v posameznih še samostojnih galilejskih krajih so bile rimske vojaške postojanke, ki so stražile cesarsko cesto za Sirijo. Judovsko ljudstvo pa se ni upiralo samo zaradi velikih davčnih bremen, ampak še bolj zaradi podložitva poganskim Rimljanom. Stari upornik Juda iz Gamale je povsod netil sovraštvo do novih gospodarjev, tako da je na mnogih krajih spet prišlo do odkritih nemirov.

To je bil čas, ko so Jožef, Marija in Jezus z veliko skupino romali v Jeruzalem na velikonočni praznik. Dečku so oči

Dalje na strani 106

KRALJICA MIRU v času...

Nadaljevanje s strani 104

v obstoj nadnaravnega sveta, v „resnici javnega razodetja.“ Vendar so tudi velika pomoč za poživitev vere tistim, ki še verujejo. Za Marijina prikazovanja in za čudeže, ki se tam godijo, se začno zanimati najbolj verni ljudje, to je tisti, ki se najbolj zvesto oklepajo resnice „javnega razodetja“. Druga misel: Čudeži in prikazovanja so darovi božje milosti. Svojih milosti pa Bog navadno ne vsiljuje.

Dr. Brunc opozarja, da bi čudovitih dobrin Lurda in Fátime ne bilo, ko bi se ljudje malomarno za tamkajšnje pozive Matere Božje ne zanimali, češ saj te stvari niso potrebne za zveličanje. Tedaj bi ne prišlo ne do Lurda ne do Fátime; Cerkvi ne bi bilo treba dogodke raziskati in jih priznati za pristne. Še nekaj: Po veliki revoluciji konec 18. stoletja je Francija zapadla v versko brezbriznost in je bila v veliki nevarnosti, da versko propade. Rešila jo je Marija z Lurdom. Podobno je na Portugalskem vera izumirala, pa jo je poživilo Marijino prikazovanje v Fátimi.

Človeštvo je danes mnogo globlje, kot sta bili Francija in Portugalska pred 120 in 80 leti. Pa nas — po polstoletju rdeče strahovlade, ki je sistematično uničevala verske in pravne vrednote — pride reševat Soodrešenica, sama božja Mati, mi pa naj oholo ne poslušamo njenih besed? Zmanjšanje ali opustitev kazni pa moč za duhovni prerod in temu sledeči mir — vse to je odvisno tudi od vsakogar od nas.

NAMENI APOSTOLATA MOLITVE ZA MAJ

Splošni: Da bi po posredovanju device Marije vse župnijske skupnosti sodelovale v tako potrebni duhovni prenovi.

Misijonski: Da bi po zgledu Device Marije krščanske žene spoznavale in uresničevale svojo vlogo v oznanjevanju evangelija.

Slovenski: Da bi s papežem uresničevali tudi mi njegovo geslo: Ves sem tvoj.

žarele od veselja, ko je s svojimi starši stopal skozi veličastna tempeljska vrata.

Ni se oziral na trgovce in mešetarje, ki so krič prodajali v predverju pogonov. Njegove oči so iskale le velika Nikanorjeva vrata, skozi katera je vodila pot k mogočnemu v marmorju in zlatu se lesketajočemu svetišču.

Pri sorodnikih je Sveta družina obhajala velikonočni obed. Med petjem hvalnic so razrezali Jagnje, tako kakor to zapoveduje postava.

Po vseh cestah in ulicah se je valila hrupna množica, vmes je odsekano udarjal ostri korak rimskih vojakov, ki so si brezobzirno utirali pot skozi pisano množico ljudstva. To so bili v glavnem Sirci in Samarijani. Ko so ošabno korakali mimo, je v mnogih očeh vzplamtel ubijalski ogenj sovraštva.

Tiste dni se je Jezus kar naprej vračal v tempelj. Občudovaje je stopal med mogočnimi stebreniki, prisluhnil poučevanju rabinov, posedal med učenci in pozorno sledil predavanjem.

Pred njim je sedel Šammai, mož ozkega in asketskega obraza in razlagal sobotno postavo.

„Greh je, če na sobotni dan prižgeš ali ugasneš svetilko!“ so govorile stisnjene ustnice gorečega farizeja. „Greh, če napraviš dva šiva, če napišeš dve črki! Greh je zadržati voz, razen, če ga lahko napraviš z eno roko, greh je, če še tako majhno stvar nosiš v soboto, pa naj ne bo to nič drugega kot navadna suha smokva.

Greh je hoditi več kot dva tisoč komolcev. Vsak nadaljnji korak je greh in vodi v pogubljenje.“

Jezus je nezadovoljen odšel. Pismoukovo dlakočepstvo se mu je upiralo. Kako malo pozna ta mož vsemogočnega Očeta in kako bedasto ter ozkosrčno razlaga postavo!

Kar bolj sončna se mu je zdela dvorana, kjer je božjo besedo oznanjal sedaj že skoraj osemdesetletni Hillel! Vsaka njegova beseda je izražala iskreno ljubezen do Boga in človeka. Prav v dno duše si je vtisnil nauk, ki je preveval govor častitljivega starčka:

„Kar jetebi neprijetno, tega tudi drugemu ne stori! Kdor hoče biti velik, naj se poniža! Kdor se ne uči, ni vreden, da živi! Kdor ne daje, obuboža!

Kdo naj pazi na mojo dušo, če ne sam? In če delam to samo zase, koliko mi koristi?

Trudi se za mir, ljubi ga, rad imej ljudi, le tako jim pomagaš k modrosti!“

Jezusu je zastal dih, ko je Hillel začel govoriti o bodočem Mesiji in razlagati obljube prerokov. Tedaj je pozabil na vse okrog sebe, sedel med učence in poslušal.

Ob koncu praznovanja so se romarji iz Nazareta in bližnje okolice zbrali, da bi skupaj odšli domov. Zjutraj so se še udeležili žgalne daritve, potem pa so odrinili.

Zvoki flaut in cimbal so jih spremljali ob odhodu. Malo prej je Marija še videla Jezusa, toda ob prerivanju in valovanju več tisočglave množice, se je bilo res težko držati skupaj. Ni se bala zanj, saj je dvanajstletni fant veljal takorekoč že za odraslega. Tudi ko ga pri opoldanskem počitku ni bilo, se še ni prav nič vznemirila. Prav gotovo je pri svojih sorodnikih, sinovih njene sestrične.

Ko pa so ob koncu dneva pripeli v El Bireh (tako izročilo imenuje tisti kraj) in se Jezus še vedno ni prikazal, je Marijo zaskrbelo.

„Ga bomo že našli!“ jo je Jožef

V japonskem gorskem naselju pod snegom

VLADIMIR KOS

Smreke so najboj ponižna drevesa: sneg, ki prihaja od daleč, gostijo, da si počije v dehtečih dlaneh.

Dolgo potem, ko meglena zavesa okna nebeška zagrne do streh.

Druge snežinke v poteh se zgubijo.

Kaj le vprašuje sneg, da smehlja se?

S strehe še vrabček k obisku se javi, malce poslušaj in spet odleti.

Sneg opisuje nebeške terase?

Smreke strmijo v nebo na višavi.

Okno nobeno v njem ne zažari.

Rad bi povedal vam, smreke ponižne — pesem morda vam je dano čutiti —:

okna nebeška se včasih odpro!

Skozi rešetke, prostorne in križne,

zre nas, s svetlobo Vstajenja obliti,

Večni Obraz, da nam spet je lepó.

tolažil. „Gotovo je pri sorodnikih in znancih!“

Vendar je bilo vse iskanje zaman. Dečka ni nihče videl, niti o njem kaj slišal.

Še tisto noč sta se Jožef in Marija obrnila in hitela nazaj v Jeruzalem. Srce jima je bilo v smrtnem strahu. Kaj vse se lahko zgodi v tem nemirnem času? Morda se je fant ponesrečil? Lahko bi ga odpeljali kakšni brezvestneži?

Jutro se je porajalo, ko sta Marija in Jožefna smrt utrujena prihitela v Jeruzalem. Trgovci so ravno odpirali svoje bazarje in kriče razstavljali svojo kramo. Po cestah in ulicah so se spet drenjale nepregledne množice ljudi. Marija je vsakemu dečku pogledala v obraz. Spraševala je matere na vratih, trgovce v njihovih prodajalnah, če niso morda kje videli dvanajstletnega dečka. Ima temne lase, čisto črne oči, je nekoliko predolg za svoja leta. Nosi rjavordečo obleko, ki jo je ona sama stkala. Takšnega fanta je nemogoče spregledati.

Ljudje, ki jih je Marija spraševala, so začudeni zmajevali z glavami. Kako nes-pametna mora biti ta mati, ki upa, da bo kdo v takšnem vrvežu opazil njenega otroka!

So ure, ki iztečejo v minuto

VLADIMIR KOS

So ure, ko je moja harfa trudna, kot ribiči s poslednjim lovom grudna, ko se morjé zazre v prosojnost pen, a njihov cvet med skalami uvene.

So ure, ko se trudni harfi moji godi tako kot stavcem črk ob strojih: le čakajo. Čeprav srebrnih strun dotakne z zvestim se poljubom luna.

So ure, ki iztečejo — v minuto: ko vetra dih odstre oblake s čutov, ah, Vetra dih, Zavitega v skrivnost nekje pod Srcem večnih sonc mladosti.

Gounodove maše

EDO ŠKULJ

Jožef in Marija sta izgubljenca cel dan iskala. Šla sta tudi v hišo, kjer so jedli velikonočno jagnje. Sorodniki so skomignili z rameni: „Pri nas ga ni!“ Ne, od takrat niso dečka več videli.

Tudi v templju sta ga iskala. Toda, kako naj ga najdeta v nepregledni množici, ki je polnjevala dvorane in predverje!

Mračilo se je. Sonce je že zašlo, pogrešanega pa ni bilo od nikoder. Utrujena starša sta si privoščila pri sorodnikih nekaj ur nemirnega spanja. Ob prvem svitu sta že bila spet na nogah. Vedno večja bojazen ju je prevzemala. Tudi tega dne sta se zaman trudila. Tretjega dne sta ga znova začela iskati v templju.

„Morda je pri učiteljih,“ se je domislil Jožef. Ah, toliko je bilo rabinov, ki so posredovali svoj nauk, nikjer pa se ni pojavila skodrana glava njunega otroka.

Nazadnje sta stopila v prostor, kjer je govoril sivolasi Hillel. Kakor zadeta sta obstala na pragu. Njun sin je stal sredi učencev in učiteljev, ki so se zgrnili okrog dobrodušnega Hillela. Zdelo se jim je, da osiveli rabin samo njemu govori. Nekaj mladostnega se je svetilo v njegovih ostarelih očeh, ko je odgovarjal na dečkova vprašanja, poslušal njegove ugovore in se trudil rešiti probleme, ki mu jih je zastavljal.

Dobila sta vtis, kot bi čela v dvorani samo onadva: stari učitelj in deček. Vsi ostali so molče in začudeno spremljali ta navadnih dvogovor.

Tudi Jožef in Marija sta nekaj časa poslušala, saj se od začudenja nista mogla niti ganiti. Potem pa se je Mariji nehote izvil rahel vzklik. Po imenu je poklicala svojega sina.

Jezus se je obrnil, kakor bi ga nekdo zmotil v globokem razmišljanju. Tiho in resnega obraza se je presenečeno ozrl na mater, kakor da mora pomisliti, kje je bil in koliko časa je minilo, odkar jo je zadnjič videl.

Ziva rdečica je oblila njegov obraz. Šele sedaj se je zavedel, kakšne skrbi je povzročil svojim staršem. Tresoča se, je Marija objela svojega sina. Potem se ji je kakor tiha tožba iztrgalo iz srca:

„Otrok, zakaj si nama to storil? Tvoj oče in jaz sva te žalostna iskala.“

V dečkovem pogledu je nenadoma zagorelo nekaj nenavadnega, skrivnostnega, zaiskrilo se je nekaj, česar še nikdar poprej ni bila videla. Vzravnaval se je in rahel očitek je bil čutiti v njegovem

Charles Gounod se je rodil leta 1818 v Parizu, kjer je leta 1893 tudi umrl. Njegov oče François Louis je bil slikar in je umrl, ko je bilo skladatelju pet let, njegova mati Valerie Lemachois pa ugledna pianistka, ki mu je tudi posredovala prvo glasbeno izobrazbo. Na tem temelju se je učil harmonijo pri slavnem glasbenem teoretiku češkega rodu Antoninu Reichu. Po končani klasični gimnaziji se je vpisal na pariški konservatorij, kjer so bili njegovi profesorji Halévy, Lesueur in Paer. Zanimiv podatek je, da so pri pogrebni maši umrlega Lesueurja izvajali rekviem njegovega mladega učenca Gounoda. Konservatorijski študij je leta 1839 uspešno končal z dramsko sceno *Fernand*, s katero si je prislužil slavno Rimsko nagrado. V Rimu je preživel naslednja tri leta, ki so zelo pomembna za njegov umetniški razvoj. V tem času je s posebno vneto študiral italijansko cerkveno glasbo 16. in 17. stoletja, predvsem pa je poslušal Palestrinove skladbe v Sikstinski kapele. O Palestrinovi glasbi je zapisal: „Palestrinova glasba je stroga, ascetična, vodoravna in mirna kot oceansko obzorje.“ Kmalu ni več mogel živeti brez nje. Njegova želja po cerkveni glasbi je postala nenasitna. Že v Rimu je napisal svojo prvo mašo in rekviem a cappella, ki ga je čez nekaj časa orkestriral. Povezava s cerkveno glasbo in poznanstvo z dominikancem Lacordairjem, tedaj novincem v Viterbu, pozneje pa slavnim pariškim govornikom, je spodbudilo v Gounodu misel na duhovniški poklic. Leta 1843 je zapustil Rim in se prek Avstrije in Nemčije vrnil v Pariz.

odgovoru:

„Kako da ste me iskala? Mar nista vedela, da moram biti pri tem, kar je mojega Očeta?“

Marija je začudeno pogledala svojega otroka, nato pa osramočena povsila oči. Res, nespametno je bilo, ker se je zaradi njega tako vznemirjala. Je mar pozabila, kdo je ta, ki ga je nekoč nosila na svojih rokah? Ali ni to Sin Vsemogoč-

Na Dunaju so v cerkvi sv. Karla z velikim uspehom izvajali njegovo *Mašo* in *Rekviem*. V Leipzigu se je srečal s Felixom Mendelssohnom. Po vrnitvi v Pariz je postal organist in kapelnik v župniji des Missions étrangères. Nato je dve leti študiral teologijo, hkrati pa se je vpisal v semenišče. Od leta 1852 do 1860 je bil vodja glasbene izobrazbe na občinskih šolah ter preglednik zborovskih društev. Nato se je posvetil zborovskemu in orkestrskemu dirigiranju. Leta 1866 je postal član Francoskega inštituta. Po kratkem bivanju v Londonu se je leta 1874 za stalno vrnil v Pariz, kjer je ostal do smrti.

Kljub nasprotnemu vtisu je Camille Saint-Saens morda le imel prav, ko je

negi, ki ga v vsem vodi volja nebeškega Očeta in je njegov dom svetišče njegovega Očeta?

Stari Hillel se je vzdignil s svoje učiteljske stolice, vidno vznemirjen je pristopil in rekel z glasom, ki je podrhteval od veselega razburjenja: „Kako srečna mati si, da imaš takšnega sina! Resnično, on bo učitelj v Izraelu, modrejši od vseh, ki so bili pred njim. Mir božji z vami!“

rekel, da bo Charles Gounod ostal v spominu po svoji cerkveni glasbi. Skladatelj sam je v nekem pismu zapisal, zakaj piše cerkveno glasbo: „Palestrina in Bach sta za nas cerkvena očeta, in kako pomembno je, da mi ostajamo njihovi sinovi!“ Iz tega prepričanja je Charles Gounod vse življenje komponiral cerkveno glasbo, od mladih let do zadnjih dni. Tako kot Franz Liszt je bil tudi Charles Gounod prepričan katoličan. In tako kot Liszt je sam nihal med duhom in mesom, med cerkvenim in posvetnim. S cerkvenimi skladbami je žel največje uspehe. Glasbeni zgodovinarji so našli najmanj 22 maš, 11 oratorijev in motetov, nič manj raznih zborovskih skladb in pesmi. Sem smemo šteti njegovo slavno *Ave Mario*, ki je pravzaprav Meditacija na prvi preludij iz Dobro ubranega klavirja Johanna S. Bacha. Gounod je napisal melodijo, ne da bi se dotaknil Bachove skladbe, in s tem dokazal dokajšnje mojstrstvo v kontrapunktu.

Zelo preprosta je njegova *Zborovska maša*, čeprav je kontrapunktično zelo izdelana. Gregorijanska tema *Creda IV* se redno javlja kot motiv sredi okrasov vokalne in instrumentalne pisave. Orgelska predigra vpelje fugirani *gospod*. Gregorijanska tema izstopa tako v *slavi* kot v *veri*, ki je zelo razgibana in opisna. *Svet* je na začetku meditativen, počasi pa se razživi v vihravem *crescendu* do *hozane*. *Jagnje* pa ima nasprotni postopek. Začetka je kromatičen, proti koncu pa se umiri v eteričnem miru.

Leta 1846 je na prijateljevo željo zložil *Kratko mašo* za moške glasove. Skladba je v dokončnem seznamu postala *Maša št. 2 v G-duru opus 1* za moški zbor in orgle. Skladba je bila zunanji izraz skladateljeve notranje želje, da bi vrnil bogoslužnega duha cerkveni glasbi. Skladatelj sam je leta 1852 v Parizu vodil prvo izvedbo, in sicer s tisto vero, ki more premikati gore. Maša, ki je strogega in blagega značaja hkrati, vsebuje čudovite stavke prave iskrenosti, prepričanja in vere. Gorečnost v *Gospod* prekine pobožna prošnja v *Kristus*. Po mladeniškem začetku *slave* je skladatelj globoko podčrtal vsako besedo. Vsa vera je ena sama izpoved vere, predvsem čustveno obarvan in se je učlovečil, dramatičen krik v bil je križan in skladateljeva žalost pri v *grob polo-*

Iz knjige „Prestopiti prag upanja“
vprašanja: Vittorio Messori; odgovori: Janez Pavel II.

KAKO MOLITI?

Vaša svetost, kako se obračate na Jezusa?

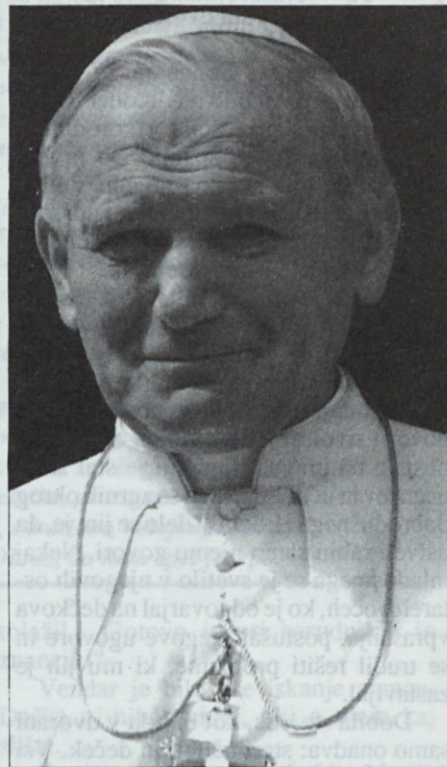
Zanima vas molitev, sprašujete papeža, kako moli. In zahvaljujem se vam za to. Mogoče bi bilo treba seči nazaj, v tisto, kar je sveti Pavel zapisal v Pismu Rimljanom. Apostol stopi neposredno *in medias res*, ko pravi: „Duh prihaja na pomoč naši slabotnosti. Saj niti ne vemo, kaj je treba prositi, toda sam Duh prosi za nas z nedopovedljivim zdihovanjem“ (8, 26).

Kaj je molitev? Na splošno se trdi, da je pogovor. V pogovoru sta vedno „jaz“ in „ti“. V tem primeru Ti z velikim T. Izkušnja vere uči, da se „jaz“ sprva zdi najpomembnejši element, potem pa pridemo do spoznanja, da so stvari v resnici drugačne. *Pomembnejši je Ti, zakaj naša molitev se začne pri Bogu*. V Pismu Rimljanom nas sveti Pavel uči prav to. Apostol meni, da molitev odseva vse stvarstvo, da je v nekem smislu *kozmično opravilo*.

Človek je duhovnik vsega stvarstva, govori v njegovem imenu, toda le, če ga vodi Duh. Dolgo bi morali razglabljati o tem delu Pisma Rimljanom, da bi prišli v globino molitve. Berimo: „Zakaj stvarstvo nestrpno hrepeni po razodetju božjih sinov. Stvarstvo je bilo namreč podvrženo minljivosti, in sicer ne po svoji volji, ampak po volji njega, ki ga je podvrzel, a vendar v upanju: da se bo tudi stvarstvo iz suženjstva razpadljivosti rešilo v svobodo poveličanja božjih otrok. Saj vemo, da celotno stvarstvo vse do zdaj skupno zdihuje in trpi porodne bolečine. Pa ne samo

žen, ki jo hoče deliti z vsem človeštvom. Svet je slovesen in veličasten. Jagnje je ponižna prošnja z upanjem, da bo prinesla večni mir vsem kristjanom.

Najbolj slavna skladba v cerkveni glasbi pa je brez dvoma *Slovesna maša* iz leta 1855, ki jo poznamo kot *Maša sv. Cecilije*, ker je bila prvič izvedena na njen praznik, 22. novembra, v cerkvi sv. Evstahija v Parizu. Skladatelj jo je zasnoval na deželi, kamor se je bil zatekel po neuspehu opere *La nonne sanglante*, in se je v uteho poglobljal v delo sv. Avguština. Zato je maša izraz skromnosti, zaupanja in nanovo pridob-

ono: tudi mi, ki imamo prvine Duha, tudi mi zdihujemo sami v sebi, ko željno pričakujemo posinovljenje, odrešenje svojega telesa“ (8, 19-24).

In tu srečamo že omenjene apostolove besede: „Duh prihaja na pomoč naši slabotnosti. Saj niti ne vemo, kaj je treba prositi, toda sam Duh prosi za nas z

bljenega notranjega miru. V pismu materi, h kateri se je zatekel v pomembnih dogodkih svojega življenja, je zapisal: „Med tri jagnje božje, ki jih poje zbor, se mi je zdelo umestno postaviti besede Gospod, nisem vreden, ki so tudi sicer del mašnega besedila.“ Skladatelj Saint-Saens je po prvi izvedbi zapisal: „Izvedba maše me je popolnoma očarala, ne zaradi tega, ker bi bila uporabljena sredstva mogočna, nasprotno, ker so tako preprosta. Dviga se kot jutranja zarja, in zato prese- neča poslušalce.“

OBISK PAPEŽA v Sloveniji

Papež Janez Pavel II. bo v Slovenijo prišel v petek, 17. maja, in ostal do nedelje, 19. maja zvečer.

Prihod na letališče Brnik

Papeža bo pričakalo najvišje cerkveno in državno vodstvo, diplomatski zbor in okoli 200 vernikov. Ob prihodu letala se bodo papežu v pozdrav oglasili zvonovi v vseh cerkvah.

Državniški obisk na gradu Brdo

Na gradu bo papeža sprejel predsednik države in se z njim zadržal v osebnem pogovoru. Sledilo bo srečanje s predsednikovo družino in srečanje s predstavniki političnih oblasti.

Srečanje z duhovniki, redovniki in redovnicami v ljubljanski stolnici

Iz Brda se bo papež odpeljal v Ljubljano. Meščani ga bodo lahko pozdravili na mestnih ulicah. V stolnici bo nagovoril zbrane duhovnike, redovnike in redovnice iz vse Slovenije, sledile pa bodo pete litanije Matere božje.

Sobota, 18. maja:

Voščilo otrok za papežev rojstni dan

Papežu, ki bo tega dne dopolnil 76 let, bo na škofiji zapel otroški zbor in mu zaželel vse najboljše za rojstni dan.

Slovesnost na hipodromu Stožice

ob 1250-letnici krščanstva na Slovenskem

Slovesno mašo ob 1250-letnici pokristjanjenja Slovencev bo vodil papež Janez Pavel II., z njim pa bo somaševalo okoli 50 škofov in kardinalov ter prek 400 duhovnikov. Na prireditvenem prostoru se lahko zbere 150.000 ljudi ali tudi več.

Povabljeni verni in neverni iz vse Slovenije in od drugod, da se skupaj spomnimo naše bogate zgodovine, ki je najtesneje povezana s krščansko vero in ki je dala neizbrisni pečat tudi današnji Sloveniji. Papež nas bo spodbudil k ponosu nad bogato preteklostjo in k delu za prihodnost!

Obisk Zavoda sv. Stanislava

Po končani maši bo papež odšel v Zavod sv. Stanislava v Ljubljani-Šentvidu, ker se bo popoldne srečal s predstavniki zavoda in Škofijske klasične gimnazije, tam bo sprejel tudi predsednika vlade dr. Janeza Drnovška.

Srečanje slovenske mladine s papežem v Postojni

V soboto popoldne se bo papež na športnem letališču pri Postojni srečal s slovensko mladino. Mladi mu bodo s pesmijo, besedo in plesom izrekli voščilo za rojstni dan ter mu zaupali svoje mladostne načrte, upe in težave, hkrati pa mu zastavili tudi nekaj vprašanj. Papež bo nanje odgovoril in jih spodbudil, naj se odgovorno pripravljajo za tretje tisočletje.

Nedelja, 19. maja:

Papežev prihod v Maribor

Janez Pavel II. bo v nedeljo zjutraj z letalom Adrie Airways z Brnika poletel v Maribor. Na letališču ga bo pričakal mariborski škof dr. Franc Kramberger s sodelavci.

Papeževa slovesna maša v Mariboru

Z letališča se bo papež s svojim papabilom odpeljal na bližnji prostror ob

letališču, kjer bo ob 10. uri slovesna maša. Skupaj s papežem bodo somaševali številni škofje in kardinali ter več sto duhovnikov. Prireditveni prostor je zelo velik, tako da se bo ob papežu lahko zbralo 200.000 ljudi. Papež bo zbranim govoril o pomenu svetništva in med mašo morda za blaženega razglasil tudi svetniškega škofa Antona Martina Slomška, kar pa v tem trenutku še ni potrjeno. Lahko se zgodi, da bo razglasitev pozneje v Rimu.

Obisk mariborske stolnice

Po maši se bo papež odpeljal na škofijo. Popoldne bo obiskal mariborsko stolnico in pomolil na grobu svetniškega škofa Antona Martina Slomška.

Srečanje s predstavniki slovenske znanosti, kulture in umetnosti

V mariborski stolnici se bo papež srečal tudi s predstavniki slovenske znanosti, kulture in umetnosti, prisluhnil njihovi besedi in jim posvetil daljši nagovor.

Slovo in odhod v Rim

V nedeljo proti večeru bo na mariborskem letališču slovesno cerkveno-državno slovo. Od papeža se bodo poslovili najvišji cerkveni in državni predstavniki, navzočih pa bo tudi okoli 200 vernikov. Po uradnem slovesu bo papež z letalom Adrie Airways poletel v Rim.

IZ NAŠE KRONIKE

Živi križev pot je Slovensko gledališče Buenos Aires predstavilo pod vodstvom Lojzeta Rezlja na trgu Rocha v Mar del Plati; sodelovalo je nad 139 rojakov; kostume in rekvizite je tudi letos posodil Teatro Colón.

Popravek: pri poročilu o svetopisemski igri Egipčanski Jožef pri misijonski proslavi v Slovenski vasi je po pomoti izpadlo med imeni igralcev ime Danija Goljevščka.

nedopovedljivim zdihovanjem" (8, 26).

V molitvi je torej resnični protagonist Bog. Protagonist je Kristus, ki ustvarjenično nenehno osvobaja iz suženjstva razpadljivosti in jo vodi v svobodo, za slavo božjih otrok. Protagonist je Sveti Duh, ki „prihaja na pomoč naši slabotnosti“. Moliti začnemo z vtisom, da je to naša pobuda. Vendar je to vedno božja pobuda v nas. Tako kot piše sveti Pavel. *Ta pobuda nas vrača v resnično človeškost, nam vrača posebno dostojanstvo.* Da, uvajana v višje dostojanstvo božjih otrok, ki so pričakovane vsega ustvarjenega.

Moliti se more in mora na različne načine, kot nas z obilico primerov uči Sveto pismo. *Knjiga psalmov je nenadomestljiva.* Moliti je treba z „nedopovedljivim zdihovanjem“, da se ujame ritem prošnje Duha samega. Treba je pokorno prositi za odpuščanje, treba se je vključiti v globine krika Kristusa Odrašenika (cfr Heb 5, 7). Z vsem tem je treba razglašati slavo. *Molitev je vedno „delo slave“.* Človek je duhovnik stvarstva. Kristus je zanj potrdil tako dostojanstvo in poklicanost.

Ustvarjeno bitje dopolni svoj *opus glorie* s tem, da je to, kar je, in z zavzeman-

jem za to, da bi postalo tisto, kar mora biti.

Tudi znanost in tehnika na neki način služita istemu cilju. Toda ker sta človekove delo, lahko odvrata od tega cilja. Ta nevarnost je še posebej navzoča v naši civilizaciji, ki ji je prav zaradi tega tako težko biti civilizacija življenja in ljubezni. Manjka ji prav „delo slave“ (*opus glorie*), ki je temeljna usoda vsake ustvarjenine, predvsem človeka, ki je bil ustvarjen zato, da bi v Kristusu postal duhovnik, prerok in kralj vsakega zemeljskega bitja.

Božji služabnik škof Anton Martin Slomšek

MARJAN TURNŠEK

Ena izmed velikih papeževih nalog v službi božjega ljudstva je prepoznavanje duha svetosti v življenju posameznikov, ki so v ljudeh s svojim življenjem prebujali sveti spomin na božjo bližino in jih s tem usmerjali k edino potrebnemu v življenju. Tudi med Slovenci so živeli in živijo ljudje v sluhu svetosti. Med njimi je že nekaj prepoznanih božjih služabnikov, ki v takšni ali drugačni obliki sijejo božjo svetost na slovenski način. Velika želja slovenskih vernikov doma in po svetu je, da bi sveti oče skoraj mogel to svojo vzvišeno pravico uporabiti tudi za sina ali hčer slovenske matere in očeta. In kdo bi si ne želel, da bi to bilo ob njegovem obisku v Sloveniji! Svetost se nikoli ne ponavlja. V vsaki pojavnosti je povsem izvirna. Svetost je namreč božji sij v povsem vsakdanjih dejanjih in dolžnostih, za večino celo banalnih. Svetnik pa tisti, ki tako živi ta svoj vsakdanjik, da je bo njem mogoče čutiti Boga. Svetnik je poseben način nadaljevanje učlovečenja Božjega Sina. Življenje takega človeka nas preseneti, razveseli in opogumi. Pusti sled realnega optimizma tudi sredi temine.

Pesem za papežev obisk, besedilo Rože Gantar, uglasbil Damijan Močnik

Tisoč let

Tisoč let je že minilo, kar je naš slovenski rod milost vere obsijala, pokazala pravo pot.

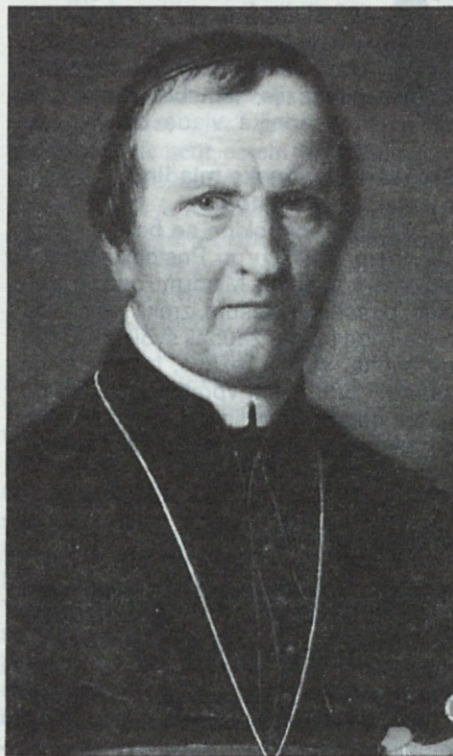
Odpev:
*Src slovenskih naj molitev
dviga se od vsepovsopd,
vero, upanje, ljubezen
nam poživi, o Gospod!*

Bele cerkve okrasile vso slovensko so zemljo in zvonovi zadoneli so mogočno pod nebo.

Bogu vdano smo služili, križ nosili smo voljno, zanj junaško pričevali z mučeniško smo krvjo.

Vero dedov ohranimo, ostanimo zvesti vsi, svetemu očetu, Cerkvi, Kristusu do konca dni!

O Marija, bodi z nami! Zmeraj hodimo s teboj naj po poti odrešenja, Mati, saj smo narod tvoj.

*Sluh svetosti
neutrudne delavnosti
velikega Slomana*

Nebo na Slomu naj bi tistega 26. novembra žarelo nad domačijo Slomškovih. Čeprav tega glasu ni mogoče zgodovinsko potrditi, je legenda vendar zgovoren dokaz, da so ljudje že v rojstnem dnevu Slomškovega prvorojenca Tončka

čutili božji dar preprostemu slovenskemu človeku. Kasneje, ko so vedno znova pre-sojali veličino dela tega škofa katoliške Cerkve, so ga primerjali z bratom Ciri-lom in Metodom, le da je njuni vlogi združil v eni sami osebi. Postaje njegove-ga življenja so v glavnem dobro poznane: od nedeljske šole kaplana Prašnikarja prek celjskih latinskih šol do ljubljanske in senjske gimnazije, od celovških bogoslo-vskih let do duhovniškega posvečenja ter prek kaplanskih postaj na Bizeljskem in v Novi Cerkvi do spiritualske službe v Celovcu, od vuzeniškega nadžupnikovanja in šolskega nadzorništva prek šentandraškega kanonikata do dobrega meseca opatova-nja v Celju; od zasedbe izpraznjenega škofovskega sedeža v Št. Andražu do pre-nosa le-tega v štajerski Maribor. Pa naj te koordinate njegovega življenja merimo s katerekoli strani, povsod bomo čutili puh-teti iz njih, kot vonj iz na sveže preorane slovenske zemlje, prepričanje, ki si ga je prevzel po vzorniku svetem Frančišku Saleškem: „Ni pomembno, da živim, po-membno je, da izpolnim svojo dolžnost.“ Za njegovim neutrudnim delovanjem čutimo trdno vero, v moči katere je s svojimi dejanji izrekel svoje ljubo škofo-vsko geslo: „Vse v večjo slavo božjo in zveličanje duš!“ S tem idealom Ignancija Lojolskega se je čutil izzvanega in ga je uresničeval na vsakem koraku. Pa naj se mu približamo kot dijaku, študentu, duhov-niku, spiritualu, nadžupniku, kanoniku ali škofu, pesniku, pisatelju, narodnemu bu-ditelju, politiku ali šolniku, povsod naj-demo vsega, povsem na voljo trenutku, da

zastavi vse svoje talente in moči, a ne sebi v slavo, čeprav mu je pohvala tudi dobro dela, marveč ljudem, v blagor in Bogu v čast. Samo življenje iz vere, upanja in ljubezni more roditi takšne sadove. Na svoj način se je to udeleževalo že v Celju, Senju in v Celovcu, ko ni zamudil nobene priložnosti, da bi pomnožil svoje talente. Tako je poleg rednega dela še vedno „ujel“ kakšen tečaj, da je izpopolnil svoj talent, ki ga je v sebi čutil in slutil, da bi z njim mogel bolje izpolniti svoje prihodnje poslanstvo. Poleg učenja jezikov, za kar ni zamudil nobene priložnosti, je razvijal inštruktorske sposobnosti, „vnovčil“

pedagoški talent na učiteljskišću, veselje do kmetijstva je oplemenitil na kmetijskem tečaju... vse kakor ni izgubljal časa, ki mu je bil dan na voljo. Že kot bogoslovec je vodil celo državno priznan tečaj slovenskega jezika v celovškem bogoslovju, da bi bodoči duhovniki med Slovenci mogli v slovenščini oznanjati krščansko vero.

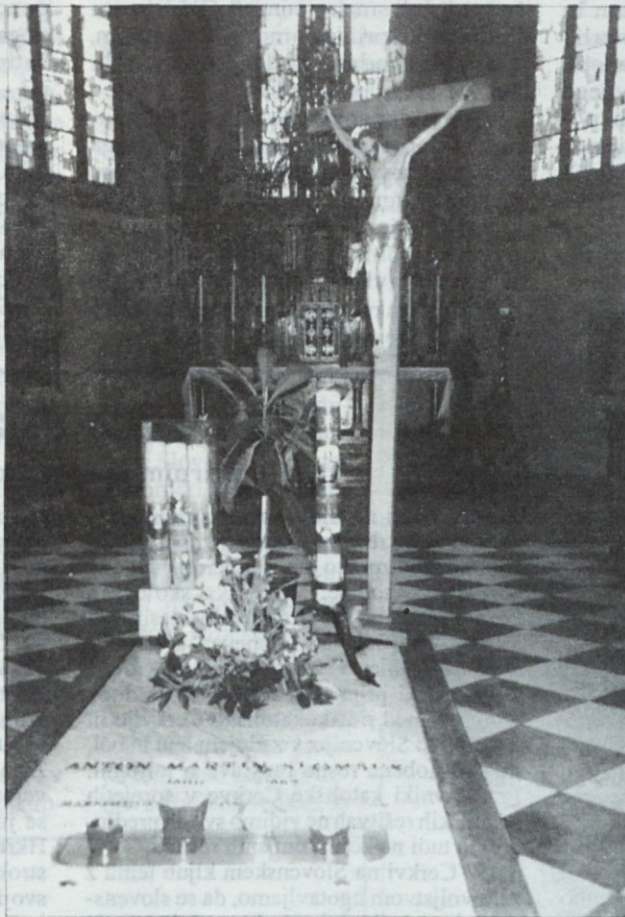
Enako gorečnost lahko sledimo v njegovem dušnopastirskem delu. Odkrivamo jo med vrsticami v Blažetu in Nežici v nedeljski šoli in v vseh njegovih drugih pisnih delih; osuple pušča duhovnike na duhovnih vajah, ki jih je začel prirediti zanje; karizmatični gorečnosti so zaupljivo sledili ljudje, ki so ga poslušali na ljudskih misijonih; to je bila gorečnost, ki se ji niso mogli upreti niti berači, ko jih je ob misijonih posebej zbral in nagovoril. Prav ta poteza kaže izrazito mero prizadevnosti za zveličanje duš. Ista gorečnost kot arškega župnika je tudi njega gnala, da je izpraševal vest krčmarjem in vznemirjal žganjepivce ter vnaprej svaril pred posledicami gradnje železnice po Koroškem, ki bo spremenila navade ljudi in pripeljala nove razvade od drugod v do tedaj odročne kraje. Svoje škofovske besede ni zastavljal samo zoper bolezniduha in duha, ampak tudi v bran telesa in celo zoper boleznitrti, za boljši pridelek krompirja, za preventivno cepljenje... Ves predan v izpolnjevanje božje volje, je preroško ra-

zpoznaval duhove, zato mu ni bilo težko doseči niti take stvari, ki jih je cesar „zapečatil“ s pečatom „za vedno urejeno“. Tako so bile zapečatenetakratne meješkofij, ki so zajemale današnje slovensko ozemlje. A Slomšku se je zdela združitev vseh Slovencev v eniškofiji naloga, ki presega cesarjev ukaz, saj jo nalaga zapoved samega Boga; in po svetopisemskem nasvetu je Boga bolj poslušal kot ljudi. V letih po padcu berlinskega zidu med Vzhodom in Zahodom je naravnost bleščeča njegova napoved iz leta Marxovega in Engelsovega Manifesta, kaj bo prinesla s seboj ta nevarna miselnost, če se

očesom vpet na večnostno obzorje, z drugim pa trdno zasidran v konkretnem poslanstvu. Sredi sveta in njegovih potreb je stal z evangelijem Jezusa Kristusa v eni roki, v drugi pa je držal temeljito strokovno usposobljenost. To dvojje mu je orodje za uspešno reševanje zaupanih nalog. Ni se spraševal, kaj mu je vseč in kaj odvratno, zanj je veljala le zahteva, ki jo je po trenutku Bog postavljaj predenj.

Kdor lovi odenke njegove svetosti v kristal božje ljubezni, ne bo mogel spregledati možate odločnosti, ki pri vzgoji ne popušča v škodo otroka. Navidezna trdota, ki se včasih priplazi na njegov lik, ob tem spoznanju zbledi in odstopi prostor resnični ljubezni, ki je pripravljena darovati tudi lastno priljubljenost, če je ogroženo dobro bližnjega ali slava Boga. Njegova neutrudna delavnost, katere sad so tisoči in tisoči popisanih listov, tisoči kilometri poti od župnije do župnije, govori in pridige, pisma in poslovne zadeve, pa je odsev božje stvariteljske moči. Slomškova svetost tako odseva božje očetovstvo in njegovo stvariteljskost.

Celota njegovega življenja razodeva, kako je učlovečil nekaj božjega. Kot je zapisal pisatelj Alojz Rebula: „Takšen, se pravi zanosno zagledan v večnostni cilj, a vendar ves doživeto zgodovinski, tako katoliško univerzalen, a istočasno tako nezamenljivo slovenski, se nam Anton Martin Slomšek zarisuje v eneg najvišjih moralnih vrhov našega naroda.“ Ob vsem tem pa je znal o sebi zapisati: „Revna rozga sem, a po tebi, trti (Kristusu), bom spolnil vse.“ Ta stavek izraža vso realnost njegovega svetniškega življenja, za katerega se je boril s seboj in s svojo naravo, ki je bila nagnjena k slabemu. A prav zato, ker je tukaj zmagoval, je mogel, kot sam pravi, „v tvarne reči utopljena srca dvigati kvišku“. Od ene do druge postaje svojega življenja, zmeraj pripravljen služiti Cerkvi, je dosegal vedno večjo duhovno zrelost, ki je njegovo po rodu nekoliko trdo

Slomškov grob v mariborski stolnici

ji ne bomo uprli že na samem začetku.

Morda je največja božja „lastnost“, katere odsev je Slomškova svetost, skrb nebeškega Očeta, ki v svoji očetovski ljubezni zaobjema vse. V vsestranski dejavnosti, ki jo je zahteval njegov zgodovinski trenutek, je bil nenehno z enim

Obljubljena dežela

ANDREJ FINK

„...Ljudstvo, ki je sedelo v temi, je zagledalo veliko luč...“ Iz davnine je prišla, dolgo pričakovana, in zasvetila prav v naši dobi.

Zakaj je prav naša doba bila tisti ugodni trenutek (kairós), v katerem se je Slovenecem v narodnem smislu nezrečena obljuba izpolnila? Zakaj se ni izpolnila dve desetletji prej? Kako drugače bi vse bilo! Zakaj se ni izpolnila desetletja kasneje, da bi sedaj še čakali nanjo, kot smo v nekem naravnem in logičnem pesimizmu pričakovali? „Pravi trenutek“ nas je vse presenetil. Kar na lepem smo se znašli sredi njega in nismo mogli verjeti. Po stoletjih, polnih upa in včasih tudi utrujenosti izvirajočega človeškega obupa, smo se znašli pred dejstvom, da smo odrešeni. Znašli smo se pred obljubljeno deželo...

Toda nihče si ni mogel predstavljati, kakšna bo ta dežela. Bolje rečeno, predstave smo imeli, a so to bile bolj

(morda celo trmasto) naravo preoblikovala v osebnost, ki je s krotkostjo in modrostjo vodila ljudi po evangeljski sledi. Postal je pravi „duhovni oče“ svojim vernikom: tako duhovnikom kot laikom. Preprosto bi lahko sklenil, da je vsem postal vse, da bi vsaj nekaterim pomagal k odrešenju.

V oporoki, ki jo je Slomšek napisal na svoj zadnji rojstni dan 26. novembra 1861, odseva plemenitost njegovega srca, ki je vse življenje delilo telesne in duhovne dobrote. V tem duhu ostaja njegova zadnja prošnja nebeškemu Očetu usmerjena na tiste, ki so mu bili zaupani za časa življenja. Konča jo namreč s temile besedami: „Naj Oče luči, od katerega pride vsak dober dan, to mojo slednjo voljo potrdi, naj blagoslovi mojega naslednika, z vso ljubo lavantinsko škofijo in njenimi zavodi, meni pa naj podeli najvišjo in zadnjo milost, da bi mogel pred njegovim prestolom s svojo priprošnjo koristiti. Amen!“ Tej njegovi zadnji želji se pridružimo tudi mi, saj verjamemo, da bo kmalu uslišana bolj, kot si je sam mogel predstavljati. Da bo namreč postal priprošnjik pred vesoljno Cerkvijo — kot prvi svetnik Slovenec. ●

želje oz. zamisli o tem, kakšna naj bi bila. Menda lahko rečemo, da smo bili in smo vsi presenečeni. Previdni dvomijo, razumni svarijo in opozarjajo, nekateri opominjajo, spet drugi bodrijo... Vsi skupaj se pa obnašamo tako, kot da bi ne vedeli, ali smo res odrešeni ali ne. Ali smo še v stari dobi, torej v pričakujemo, ali smo že v novi in se nam je milost že razodela in izkazala? Prav nič ne bi bilo čudno, če bi mislili, da smo še v „deželi smrtne sence“. Običajno se ljudje težko prilagajamo spremembam, tudi takrat, kadar so se dogodile v smislu naših želja in pričakovanj...

In vendar smo v novi dobi! Samo... ne najdemo se še v njej. Toliko starega je še vse preveč navzočega! Ko mislimo na staro, s tem ne mislimo na vrednote iz pradavnine, ki so danes prav tako moderne kot nekoč, temveč na staro in škodljivo navlako, ki nam je še ni uspelo odstraniti in nam ne samo otežuje, temveč celo onemogoča pot. Ne najdemo

se pa v novi dobi tudi zato ne, ker si ne moremo razložiti, zakaj je „pravi trenutek“, polnost časov, nastopil prav sedaj in predvsem v taki obliki. Ali je mogoče, da je to resnični pravi trenutek?

Nekako pred tremi leti je nekdo po predavanju duhovnika, ki se že več desetletij posveča pastirskemu delu med izseljenimi Rusi, Ukrajinci in drugimi narodi iz bivše Sovjetske zveze, vprašal kot izvedenca in poznavalca tistih narodov, kako je s spreobrnitvijo Rusije, ki jo je Marija napovedala v Fatimi, in kdaj se bo to zgodilo. Odgovoril je brez oklevanja in skoraj vehementno: „Rusija se je že spreobrnila!“

Nad začudenjem poslušalstva in ponovnim vprašanjem, češ: To, kar se dogaja danes v Rusiji, to naj bi bila v Fatimi napovedana spreobrnjena Rusija? „Tako je“, je vztrajal predavatelj, „Rusija se je že spreobrnila. Bog in Marija sta že opravila svoje. Če Rusija ni taka, kot si jo želimo, pa ni več Marijina zadeva, temveč naša odgovornost. Mi smo tisti, ki jo moramo, seveda tudi z njuno pomočjo, napraviti takšno, kot naj bi bila.“

Slovenija — moja obljubljena dežela! Slovenija — moja in naša skrb!

Izjava za javnost

v zvezi z izbirnim predmetom Verstva in etika

V Cerkvi na Slovenskem smo z zanimanjem in skrbjo spremljali javno in parlamentarno razpravo ob sprejemanju nove šolske zakonodaje. Slovenska škofovska konferenca je po svojih delovnih telesih tudi sama želela dejavno prispevati k reformi slovenske šole. V okviru Mešane krovnice komisije, ki pripravlja rešitve za ureditev odnosov med rimskokatoliško Cerkvijo in Republiko Slovenijo, v zadnjem letu in pol, ni bilo nobene resne razprave o tej temi. Predstavniki katoliške Cerkve v sprejetih zakonskih rešitvah ne vidimo svojih predlogov in tudi ne kompromisnih rešitev.

V Cerkvi na Slovenskem kljub temu z zadovoljstvom ugotavljamo, da se slovenska šola v prihodnje ne bo več izogibala pojavu vernosti. To je vsekakor pomemben korak v smeri strpnejšega odnosa do vere. Pozdravljamo tudi rešitve, ki zadevajo gmotno podporo zasebnih šol s strani države. Z obžalovanjem pa ugotavljamo, da novi zakon prepoveduje konfesionalno dejavnost v šoli, ki je javen prostor. Po našem mnenju je ta omejitev v nasprotju z 18. članom Deklaracije o človekovih pravicah, ki pravi, da pravica do svobode misli, vesti in ve-

roizpovedi vsebuje tudi njihovo „svobodno, javno in zasebno izražanje, bodisi posamezno ali v skupnosti z drugimi, s poučevanjem, v praksi, z bogoslužjem in opravljanjem obredov.“

Obvezni izbirni predmet „verstva in etika“ ne ustreza pričakovanjem katoliške Cerkve in ni niti formalno pravno niti kako drugače del njene vzgojne dejavnosti. Cerkve tudi ni poklicana k odgovornosti zanj. Zato odločno zavrača podtikanja, da gre za verouk. Prav tako odklanja vse povezave, ki se jih izmišljujejo nekatere politične sile. Hkrati pa ne nasprotuje, da posamezni strokovnjaki ali cerkvene ustanove v okviru svojih pristojnosti sodelujejo pri oblikovanju tega predmeta.

Cerkve na Slovenskem si bo v prihodnje v skladu z mednarodnimi dokumenti, Ustavo Republike Slovenije in s svojo pristojnostjo, da brani pravice vernikov, prizadevala, da bo po poti dialoga, argumentov in za demokratično družbo ustreznih pravnih rešitev čim prej prišla do celovite uveljavitve pravic, ki izhajajo iz človekove religiozne narave.

Dr. Janez Gril, voditelj Tiskovnega urada SŠK

Nosimo še maj v svojih srcih?

MARJAN SCHIFFRER

Ne mislimo samo na onega izpred dajšnjih 50 let, ki je žal že starejšim zbledel, mladi ga pa sploh poznali niso. Maj v srcih imenujemo na splošno idealizem, požrtvovalnost, globoko vdanost v božjo voljo, ki so nas prešinjali takrat in bi nas morali še danes. Žal pa je naše mnenje, da smo se spremenili in najbrž začeli popuščati.

Kako naj si sicer razlagamo, da težimo iz močno povezane skupine, ki je dajala in se razdajala, v individualizem, da postajamo kvečjemu še družinsko navezani, skupnost pa je nekaj oddaljenega in preživelega? Zdi se nam, da nas že vsrkavajo in po malem drobijo. Najprej je tu okolje s svojo prisotnostjo in navadami. Posnemamo vse, dobre in slabe. Ni več tistega cedila prvih let, ko je preteakalo le žlahtno, naplavina pa je ostala. Pomislimo le na televizijo, kaj vse prenesemo že starejši, da o otrocih sploh ne govorimo. Ni več odločne materine ali očetove roke, ki je znala sredi najbolj napete scene pritisniti na gumb.

Zadnje čase je v skupnosti tudi močno prisotna domovina z vsem svojim razkošjem slovenstva, pa tudi s svojim „novim človekom“, kidričevsko-kocbekovskega kova.

Komunistična revolucija je pustila med Slovenci strahotne brazgotine. Niso najhujše smrti, uboji, na desetisoče Slovencev raztresenih po svetu, najtežji je ta novi obraz slovenskega človeka, ki ga čutimo, ki ga tipljemo tu ali pa ob obiskih domovine. Naši mladi, ki smo jim s tako ljubeznijo, s tako vzhičenostjo desetletja govorili o nebesih pod Triglavom, se vračajo z obiskov domovine razdvojeni: lepo, prekrasno, toda močno domotožje v srcih. Ne po Argentini, po slovenski skup-

nosti nam je bilo dolgčas. Ali se ne dogaja to celo nam starejšim, ki obiskujemo končno kraje svoje mladosti. Če neko stvar tako ceniš, je to vrednota. Ta vrednota je skupina ljudi z majem v srcih.

Seveda bi se dalo pisati na dolgo in široko, kakšna nevarnost se skriva tod. Ali ni to pot v samozaptost, vasezaverovanost, tipičen primer geta itd.? Nikdar nam kaj takega ni prihajalo na misel, vedno smo poudarjali: oprti, ne zaprti v skupnost. Slovenska skupnost v Argentini je, ali bi vsaj morala biti, nekaj živega, nekaj trdoživega. Vsi se še spominjamo jeremijad, ki smo jih pisali, kaj bo, ko ustanovitelj ne bo več. V zadnjih letih je žal odšla vsa naša prva generacija, toda domovi živijo, šolski tečajji so polni otrok, prireditve je cel kup. Trideset, štirideset, petdesetletniki so stopili na njihova mesta in kjer jim manjka izkušnje, so jo nadomestili s svojo mladostjo.

Ko že pišemo o prireditvah, bi rad omenil pojav, ki se mi zdi, da bi že lahko mejil na drobitev. Zadnje čase prihajajo iz Slovenije med nas govorniki, pevski zbori, igralske skupine. Nekateri so res vrhunsko pripravljene, drugi manj, tretji ne presegajo povprečja, so nekaj podobnega kot naše amaterske skupine, ki rastejo sredi izseljenske kulturne revščine in pomanjkanja. So pa tudi med nami prireditve (žal bolj redke), ki

bi jih lahko uvrstili med vrhunske v merilu matice, toda, glej ga šmenta, obisk gledalcev tega ne pokaže. Če je predstava od doma, je vse nabito, zmanjka prostora, zmanjka časa za ponovitve, kar je pa zraslo na domačem zeljniku, kaže, da enostavno ni zanimivo. Tudi nihče ne pomisli na čas, ki so si ga režiser in igralci pritrkali pri zabavi in spanju, da je vse poteklo brezhibno.

Maj v srcih mora živeti! Ali ni nevarnosti, da usahne pri tistih starših, ki so začeli nevarno popuščati pri svojih otrocih. Ne bomo trdili, da je bilo včasih vse v redu, danes pa je vse narobe. Kakor povsod, je najboljša srednja pot. Med strogostjo in togostjo povojnih let (med nami) in današnjim: naj uživa, saj jaz nisem, je gotovo neka pametna, zdrava sredina. Otroci bodo to razumeli in z leti jim bodo gotovo hvaležni.

Maj v srcih ni le ostalina, ki jo skrbno varujejo sedemdeset in osemdesetletniki, nositi ga moramo vsi.

18. novembra 1995 je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj IGOR LUKA MALOVRH, sin Toneta in Irme roj. Pérez.

IZ NAŠE KRONIKE

Začetna prireditve sobotnih slovenskih ljudskih šol je bila v nedeljo, 10. marca, v Slovenski hiši: ob 16. uri so učenci s starši in učiteljstvom napolnili cerkev Marije Pomagaj; mašo z nagovorom je daroval delegat Jože Škerbec; po maši so v dvorani po pozdravu šolskega referenta Franca Vitriha zaigrali člani Lutkovnega gledališča Maribor igro Mala čarovnica. Lutkarji so naslednje dni nastopili s prizorom „Uganke, zanke, zavozlanke“ v Mendozii, Bariločah, San Martinu, Castelarju, San Justu, Slovenski vasi, Carapachayu in Ramos Mejiji.

Zgled osebne pokončnosti ter zvestobe Cerкви in narodu

Msgr. Anton Orehar — Njegov pomen za slovensko
skupnost v Argentini ob 10-letnici smrti

JURE VOMBERGAR

Zbrali smo se, da se spomnimo msgr. Antona Oreharja ob obletnici njegove smrti, da v časovni oddaljenosti desetih let osvetlimo njegovo duhovniško osebnost in njegov pomen za oblikovanje, razvoj in rast naše skupnosti v Argentini. Da je taka, kot je, je v veliki meri zasluga pokojnika.

Spomnim se, kako nas je prizadela njegova nenadna smrt. Bali smo se, da bo nastala vrzel, ki jo bo težko napolniti. „Kaj pa zdaj?“ smo se vprašali, kot smo se ob smrti Miloša Stareta ali dr. Tineta Debeljaka. Vendar po 10 letih Orehajeve smrti ugotavljamo, da je bil naš strah neutemeljen, kajti naša skupnost je ohranila svoje versko, kulturno, društveno-organizacijsko in politično življenje brez pretresov in odpadov. Dr. Alojzij Starc in župnik Jože Škerbec sta kot delegata za dušno pastirstvo nadaljevala njegovo delo v isti zvestosti za duhovno rast božjega ljudstva in z isto zvestobo slovenstvu in naši narodni skupnosti.

Enako zvestobo idealom in vrednotam moremo ugotoviti v glavnem tudi

za večino članov naše politične emigracije. Tako se je oblikovala, (kot pravi slovenski misijonar jezuit Cukale, ki deluje v Bangladeshu), „edina Slovenija, ki se je ohranila do leta 1991, ko je matična spet zadihala svobodno“.

Ne bom navajal življenjske poti pokojnega msgr. Oreharja, saj je bila podrobno opisana ob njegovi zlati maši in smrti. Rad bi govoril o njegovem javnem delu med nami v Argentini in ob tem pokazal na njegov osebni lik, kakor sem ga sam poznal in kot so o njem povedali tisti, ki so ga najbolj od blizu poznali.

Dr. Starc je v svoji metodičnosti navedel šest skrbi, ki so osmišljale in napolnjevale javno delo pokojnika. Ni važen vrstni red naštevanja z ozirom na kategorijo prizadevanj, saj so med seboj življenjsko in miselno povezana.

Prvič, dušnopastirska središča: kjer se je naselilo večje število rojakov, se je organizirala duhovna oskrba s slovenskim duhovnikom, z nedeljskimi mašami in zakramentalnim življenjem. Danes ugotavljamo, da je bilo naravno, da si

rojaki v okrajih, kjer so bili bolj strnjeno naseljeni, postavili središča v obliki društvenih domov. Skraja to ni bilo vsem sprejemljivo in povšeči. Msgr. Orehar, zavzet za edinost med nami, je o tem imel svojo vizijo, ki bi jo lahko imenovali centralistično, katero je skušal udejaniti. Ko pa so dejstva šla svojo pot, je sprejel. Isto velja za vrsto organizacij in akcij, ki so jih pobujali rojaki, mimo osrednjega društva. Msgr. Orehar je bil do zadnjega stalni gost in sodelavec vseh slovenskih društvenih domov, Slovenske kulturne akcije, mladinskih, karitativnih, borčevskih organizacij in ostalih, ki jih je bilo menda okoli 40, pa ni, da bi našteval. Njegovega zgleda mnogi niso posnemali. Slovenci smo pač veliki individualisti. Vsak hoče imeti svoj prav, v najboljši veri, da si prizadeva za večjo slavo božjo in dobrobit naroda. Da se za to združujemo v skupine, več ali manj vplivne in zahtevne, ni narobe. Treba je upoštevati, da je msgr. Orehar deloval med ljudmi, ki bi jih lahko označili z besedami dr. Mirka Gogala, kot „skupnost elitnega značaja, prekaljena v vojni in revoluciji“, skupnost izjemno delavnih, organizacijsko sposobnih, politično osveščenih ljudi, polnih idealizma. Prav gotovo je bilo težko upoštevati mnenja vseh in krmariti med čermi človeških slabosti, interesov, prepričanj in kapric, ne da bi se zameril temu ali onemu. Če ob tej obletnici še kaj ni pozabljeno in oproščeno, je zdaj priložnost za to.

Druga skrb (če sledim omenjenemu naštevanju dr. Starca) je bila osrednja Slovenska hiša s cerkvijo Marije Pomagaj. Msgr. Orehar je bil mnenja, „da se bodo s časom ožili krogi ohranjanja skupnosti in bodo zadnjo oporo našli v močno podprtih osrednjih ustanovah, katerim bo najdalje zagotovljeno delovanje in obstoj“. Pustimo zgodovini, ki je končno božja domena, če bo to res tako. Orehar se je torej zavzel za gradnjo središča Slovencev v Argentini. Ni delal na svojo pest, posvetoval se je s strokovnjaki. Ko se je odločil, je sprejel nase odgovornost in z vso zavzetostjo izpolnil sprejete dolžnosti. Predvideval je možne politične alternative tu v Argentini in v Sloveniji, upošteval slovenski narodni značaj in človeško nestalnost: bil je realist. Ko je umrl, ni zapustil dolgog in hipotek svojim naslednikom. Zaupal je strokovni usposobljenosti in umetniški viziji njih, ki so gradili in

opremili to središče in svetišče. Ni oporekal ali vsiljeval svoj kriterij in okus. Želel pa je, da čim več slovenskih umetnikov sodeluje pri opremi cerkve Marije Pomagaj. Menim, da je danes večina rojakov ponosna na to slovensko središče na Ramón L. Falconu.

Tretja skrb pokojnega monsinjorja je bil slovenski verski tisk. Tednik Oznani-lo in mesečnik Duhovno življenje s prilo-go za otroke Božje stezice še danes, ko moremo dobiti verski tisk iz Slovenije, ohranja svoj pomen za našo skupnost. Je kronika vsega našega življenja, izraža poglede naših intelektualcev na probleme sedanjega časa s posebnim ozirom na Argentino in Slovenijo, predvsem pa jasni pojme o slovenski polpreteklosti. Vrednotenje tega obdobja je v matični do-movini še vedno pogojeno po polstoletni marksistični vzgoji. Da so naši pogledi tehtni in vredni upoštevanja, razberemo iz številnih ponatisov v publikacijah, ki so nam idejno blizu.

Četrta: Slovenske verske in katoliške organizacije so bile veren izraz še predvojnje tradicije. Katoliška akcija se je ohranila le še v Argentini. Potrebnost verskih organizacij posebno za mladino je msgr. Orehar uvidel veliko prej, prelen jih je papež Janez Pavel II. priporočil kopskemu škofu Pirihu. V Oreharjevem času so argentinski škofje naše verske organizacije postavljali za zgled. Danes pa se med nami širi odpor do vsake organiziranosti, posebno na verskem polju. Tudi je sedaj

prvič, da v naši skupnosti ni nobenega bogoslovca ali drugega duhovnega poklica.

Peti: Msgr. Orehar je bil po poklicu in srcu šolnik-katehet. Iz začetnega poučevanja verouka so se v Argentini razvili slovenski osnovnošolski in srednješolski tečaji. Z vso skrbjo se je Orehar zavzemal za slovensko šolstvo in katehezo, ko bi pravzaprav verski pouk v novih razmerah potekal lahko tudi v kasteljanščini. Msgr. Orehar je imel pred očmi posebno pomembnost in poklica-nost že prej omenjene „edine Slovenije“, ki se je razvijala v resnici svobodno, brez ozirov in obzirov do položaja in režima v matični domovini. Osebnost sem prepričan v nadaljnje poslanstvo in potrebnost obstoja naše slovenske skupnosti. Zgo-dovine še ni konec, politični in idejni premiki v svetu so vedno bolj zaskrblju-joči. Drznem si predvidevati celo nov val slovenske emigracije v Argentino.

Končno, šestič in ne nazadnje: skrb za slovenske rojake, raztresene po vsej Argentini. Msgr. Orehar si je vsako leto vzel čas, da je potoval po Argentini in obiskoval posameznike, družine in sku-pine. Osebnost imam najlepše spomine nanj. Vedno mi je dobrohotno stal ob strani, v časih pomanjkanja in tragičnih družinskih trenutkih pa tudi v časih veselja in praznovanja. Prepričan sem, da moremo vsi prisotni to potrditi zase in za

svoje. Vse je poznal po imenu in priimku, po značaju in življenjski zgodbi, s kariz-mo, ki je malokomu dana.

Naš veliki začetnik in utemeljitelj je dobil svoje zadnje počivališče v tej cerkvi Marije Pomagaj. Če niti posmrtni ostanki škofa dr. Gregorija še danes ne morejo dobiti groba v Sloveniji, češ, da še ni prišel čas, ne moremo pričakovati tega za msgr. Oreharja. Naj počiva tu med nami, naš je, stopal je z nami skozi 40 let puščavskih ujm in preizkušenj, brez nje-ga ne bi bili, kar smo. Naj bo njegova prisotnost ob tem oltarju stalen opomin in nam vsem zgled osebnosti pokončnosti ter zvestobe Cerkvi in narodu. Naj iz večnosti spremlja našo skupnost in prosi Boga, da se usmili nas in slovenskega naroda. Ne vemo, koliko časa je pred nami, morda „1000 in ne več kot 1000“, kot večkrat omenja v svojih esejih pisatelj in katoliški mislec Alojzij Rebula. Pa to ni važno, važno je, da vemo, kaj nam je storiti kot Slovincem in kristjanom. Msgr. Orehar nam je v eni zadnji pridigi zapustil tole oporoko, ki je namenjena starejšim in mlajšim članom naše skupnosti: „Starejši naj voljno nosijo skrbi in razo-čaranja življenja z vedrim duhom. Mladi naj rastejo iz verskih in slovenskih kore-nin, vživeti v ta svet, in sodelujejo naj v skupnosti, že iz hvaležnosti za vse, kar so iz nje dobili, potem pa zaradi njenega obstoja, ki jih potrebuje.“

Novomašnik Anton Orehar s svojimi starši in vsemi brati in sestrami pred domačo hišo (julija 1934).

IZ NAŠE KRONIKE

Duhovne vaje za fante je od 22. do 24. marca v domu duhovnih vaj Mallincrodt vodil dr. Lojze Kukovica, udeležencev je bilo le 6; fantje, starši in dušni pastirji se moramo ob tem zamisliti!

Občni zbor je imelo v nede-ljo 24. marca društvo Slovenska vas in Naš dom v San Justu.

Zveza slovenskih mater in žena - odsek San Justo je prire-dila v nedeljo 24. marca družinsko kosilo v Našem domu; na spo-redu je bilo tudi žrebanje v korist potrebnih rojakov, pevski nastop mezzosopranistke Ani Rode in basista Luke Debevca ob sprem-ljavi pianista Ivana Vombergarja in družabni del.

Mož dela in prizadevanj

AVGUST HORVAT

Če hočemo dati pokojnemu msgr. Antonu Oreharju eno izmed številnih značilnosti v njegovem delovanju, moremo reči, da je bil mož dela in prizadevanj. Praktično je uresničeval Benediktovo navodilo svojim menihom: „Moli in delaj.“ Rekli bi, da je bil mož akcije, a je dal vedno prednost človekovi duševnosti, njegovim potrebam na poti v večno življenje. Bil je vedno in povsod predvsem dušni pastir. Delo za duševni blagor zaupnih mu kristjanov je bila njegova največja skrb. To je pokazal kot dušni pastir v begunskih taboriščih v Italiji, to je v Monigu, Serviglianu in Senigalliji, potem pa skozi 38 let kot vodja dušnega pastirstva za Slovence v Argentini. Lahko rečemo, da nobena emigrantska skupnost ni imela tako skrbnega in dolgotrajnega dušnega pastirja.

Njegova prva skrb je bila stalnost v veri in rast slovenskih kristjanov v okolju, ki veri ni naklonjeno. Na njegovo pobudo so se vršile številne duhovne obnove, duhovne vaje, pobožnosti prvih petkov in sobot, skrb za udeležbo pri slovenskih nedeljskih mašah v krajevnih središčih. Skrbel je tudi za verske in mladinske organizacije, verouk v osnovnošolskih in srednješolskih tečajih ter povezavo slovenskih duhovnikov

v deželi pod Južnim križem.

Prizadevanja dušnega pastirja pa potrebujejo pomoč tiska, za kar je posodobil revijo Duhovno življenje in začel z izdajanjem tednika Oznanilo.

Za uspešno rast duhovnega življenja v neki skupnosti pa so potrebni tudi gotovi tvarni pogoji. Zato pobuda za graditev krajevnih domov, predvsem pa skrb za gradnjo osrednjega slovenskega središča s cerkvijo Marije Pomagaj.

Ob prestopu praga večnosti je skupnosti zapustil veliko dediščino, predvsem v dušnem pastirstvu in organizacijah, katero so dopolnjevali in dopolnjujejo njegovi nasledniki.

Nekaj spominov

Poznal sem ga kot stolnega vikarja, službo, ki je vršil od leta 1942 do maja 1945, ko je pridigal v ljubljanski stolnici ob deseti maši, če je bil zadržan kanonik Janez Kraljič. Rekli so, da je pridigal profesor Anton Orehar, ker je poleg službe vikarja bil tudi srednješolski profesor verouka.

Osebo sem ga spoznal na torkovih predavanjih pri lazaristih na Taboru, na katera me je povabil moj prekmurski rojak

in predstojnik samostana Matija Čontala. Ni bil samo med poslušalci, ampak tudi predavatelj. Ko se zaradi razmer s predavanji ni nadaljevalo, se nisva več osebno srečala do odhoda v begunstvo.

Prišel je maj 1945. Tudi on se je odločil za odhod, in sicer s kolesom. Srečala sva se na mejnem bloku v Šiški. Spremljala sta ga profesor Pavel Slapar in katehet Jože Jamnik. Vodstvo straže na bloku je imel nemški vojak, ki je vpil, da so njemu vse njegove pobili in zato naj še nas pobijejo. Ne daleč od njega je bila zbrana gruča terencev, ki je enako vpila, zmerjala in grozila. Ker v takšnih okoliščinah ni bilo izgleda, da bi prekoračili blok, smo se napotili na Ježico. Tudi tukaj je bil na straži nemški vojak, a nam je prišel nasproti domobranec s priporočilom, da naj se malo umaknemo nazaj, ker se bo kmalu zamenjala straža. Čez nekaj časa je nemški vojak res odšel, nadomestil ga je domobranec, previdno dvignil rampo in že smo bili na Gorenjskem. Privozili smo do Kranja, ko se je dan že nagibal k večeru. Dogovorili smo se, kje se bomo nalednje jutro zbrali. Profesor Orehar se je odločil, da gre na svoj dom v Predoslje, druga dva duhovnika sta odšla k znanecem, sam sem pa prenočil v neki gostilni na tleh z dovoljenjem lastnika.

Naslednji dan smo se res dobili na dogovorjenem kraju in napotili proti Ljubelju. Predor smo prehodili brez ovir. Na drugi strani nas tudi nihče ni oviral. Naš cilj je bil priti čim prej v Spittal, k duhovniku prijatelju profesorja Slaparja. Po kratkem razgovoru je bil profesor Slapar povabljen, da ostane v župnišču kot duhovnik pomočnik, ostali smo se pa napotili v Lienz. Rekli so, da je v župnišču škof Rožman, in sta se kot duhovnika napotila k njemu, sam sem pa srečal prijatelja duhovnika Andreja Križmana, ki mi je našel začasno bivališče.

Morda čez teden dni me je prijatelj Križman prosil, če ga lahko spremljava s Tonetom Skubicem na poti v Rim, ker bi se rad čim prej srečal z bivšim ministrom Mihom Krekom. Potovanje je trajalo dober teden in končno smo dobili Krekov naslov in ga obiskali na stanovanju. Križmanu je opisal dejanske razmere med vojno in je počasi začel razumeti njegove argumente. Na Krekovo priporočilo sem dobil zaposlitev

Svatje na na novomašni slavnosti Antona Oreharja

Pogovor z dr. Stanetom Žužkom

Od staršev smo prejeli versko in narodno zavest

Pogovarjal se je Jože Škerbec

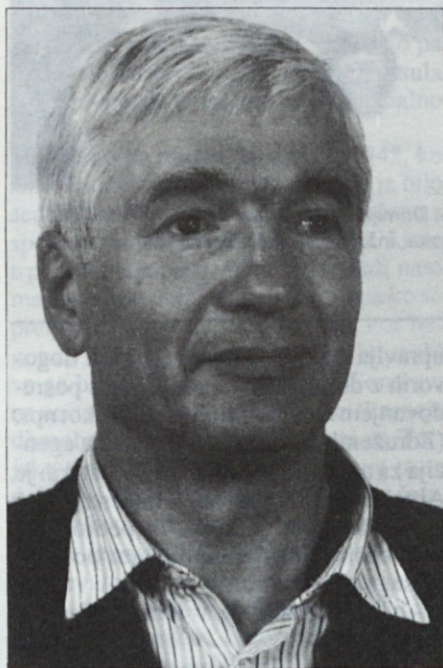
Ali si ti edini slovenski strokovnjak v Argentini za atomsko znanost?

Če se omejimo strogo na opredelitev atomske znanosti kot vede o sestavi atoma, njega jedra in izrabi tozadevne energije, jaz tja ne spadam. Primerneje je govoriti o delovanju na splošnem področju jedrske energije, kjer pa je obseženo zelo veliko število drugih ved. Večidel mojega strokovnega življenja je bil posvečen, torej, proučevanju materialov, ki naj bi bili nato uporabljeni v raznih tehnoloških jedrskih aplikacijah; in to sicer vedno v sklopu naše državne komisije za atomsko energijo. Zadnje desetletje sem pa zaposlen v podjetju, katerega solastnica je tudi omenjena komisija, kjer sem pa soudeležen pri razvoju elementov za bolj učinkovitejšo ločevanje izotopov.

Ni mi znano o kakem drugem rojaku, ki bi se res posvečal jedrski vedi v naši deželi. Pač pa jih je nekaj, ki se posvečajo bolj ali manj strogo z atomsko dejavnostjo povezanimi strokam in so vsaj delno potomci Slovencev. V našem Centru jih lahko naštejemo vsaj štiri. V dobi mojega službovanja v Buenos Airesu jih je bilo tudi nekaj, toda ne istočasno.

Kaj si študiral in kako si se kasneje izpopolnjeval v svoji stroki?

Na buenosaireški univerzi sem diplomiral za kemika in sem takoj dobil zaposlitev pri zgoraj omenjeni Komisiji; in sicer na oddelku vede o kovinah. Moje specifično področje pa je bilo proučevanje interakcije raznih kovin (elementov in zmesi) s plinskimi elementi (to je tiste, ki

nastajajo ob „izgorevanju“ urana v atomskih reaktorjih) in sem zato bil na izpopolnjevanju dve leti v Belgijskem zveznem centru za atomsko energijo.

Koliko je atomskih centrov v Argentini? Kje so?

V zadnjih dveh letih je bilo veliko sprememb na tem področju, v zvezi s tkz. „reformo države“, katere cilj naj bi bil zagotoviti vsem državnim ustanovam in podjetjem racionalno, zdravo upravno in gospodarsko stanje. Nekdanja Komisija za atomsko energijo — ki je bila do nekdanjega zadolžena za vsa področja

jedrske panoge — je bila tako razdeljena na troje: na urad za regulacijo in nadzorovanje (trenutno še državno), podjetje za proizvodnjo električne energije z atomskimi centralami in pa, kar je ostalo, ki se posveča specifično akademskemu proučevanju ter tehnološkemu razvoju na jedrskem področju.

Ta razbremenjena, nova Komisija sedaj bistveno sestoji iz upravnega središča, ki je v mestu Buenos Airesu, in treh atomskih centrov: Constituyentes (na ozemlju občine Gral. San Martín, tik na meji z zvezno prestolnico Buenos Aires), Ezeiza (v neposredni bližini istoimenskega buenosaireškega letališča) in Bariloche v provinci Río Negro, in s katerim sodeluje tudi naše podjetje na raznih področjih. Omenjena Komisija je imela poleg navedenega še precej regionalnih delegacij, uranovih ležišč ter industrijskih obratov. Nekaj jih je bilo ukinjenih in zato ne morem sedaj podati točnejšega pregleda. Je pa tudi solastnica pri podjetjih, ki se posvečajo jedrski dejavnosti. Kar pa je gotovo, je, da se pretežni del vsega delovanja te, sedanje komisije vrši preko omenjenih treh centrov.

Kaj je njihov namen?

Na splošno povedano: raziskovanje na jedrskem področju in z njim povezanimi vedam, in sicer na akademski in tehnološki ravni; formacija novih strokovnjakov na svojih inštitutih, ki pa običajno delujejo po dogovoru s kako univerzo. Tako npr. bariloški Instituto Balseiro že štirideset let formira fizike in kakih petnajst let jedrske inženirje, v sodelovanju z Universidad Nacional de Cuyo (Mendoza). Pred nedavnim je bil ustanovljen sorodni zavod v Centro Atómico Constituyentes, posvečen vedi o materialih, in ki je priključen novi državni univerzi v mestu General San Martín.

So kakih praktični sadovi vašega dela za življenje?

got nočni čuvaj v angleški bolnišnici, Tone Skubic pa v neki vojašnici.

Pretekla so skoraj tri leta, da sva se s profesorjem Oreharjem spet srečala in sicer v begunskem taborišču v Senigalliji. Kmalu je odpotoval v Argentino. Ob koncu junija sva se ponovno srečala in potem še večkrat po maši v kapeli patrov marianistov.

V skrbi za mladino me je po nekaj mesecih prosil, da naj organiziram pripra-

vljalni odbor za organizacijo Slovenske fantovske zveze. Večkrat sva se srečala zaradi sodelovanja. Pomagal sem mu organizirati drugo in tretje romanje v Luján, povabil me je k sodelovanju za organizacijo prvega katoliškega shoda in v odbor za pomoč semenišču, ko se je preselilo iz San Luisa v Adrogué. Pri Stalnem odboru za socialne dneve je bil po smrti Ivana Ahčina cerkveni svetovalec. Z nasveti mi je pomagal kot tajniku in pozneje kot predsedniku.

Nekajkrat je bil tudi gost naše družine v spremstvu prijatelja župnika Matija Lamovška.

Vedno je bil predvsem kot duhovnik, mož širokega obzorja, dostopen tudi do drugače mislečih, a v stalnih prizadevanjih in skrbi za ohranitev vere in slovenstva med predvojnimi izseljenci in emigracijo.

Zaoral je globoko in tudi vzdržal do konca.

Družina dr. Staneta Žužka; od leve na desno: Damijan (18), Kristina (17), Irena (20), Matjaž (11), dr. Stane (58), prof. Terezka, inž. Martin (24), Sandi (23).

Kot najbolj vidno je gotovo dejstvo, da je približno sedmina električne energije v Argentini jedrskega izvora in da je tozadevno gorivo izdelano doma. Nato je omeniti proizvajanje izotopov za medicinsko uporabo na vsem območju Argentine. Zelo pomembna je gradnja jedrskih znanstveno-tehnoloških centrov v inozemstvu kot npr. v Perúju, Alžiriji, na Kubi in v Egiptu in sedaj se že odpira tudi vzhodnoazijski trg. Seveda, omeniti bi bilo potrebno še mnogo drugih aplikacij, pa bi bilo verjetno predolgo.

Ali imajo argentinski atomski centri aktualizirano tehnologijo?

Splošen odgovor na to vprašanje ni mogoč, kajti sleherma dežela je gleda tega omejena po svojih ciljih in sredstvih. Cilj naše dežele na tem področju so izključno miroljubnega značaja in zato tozadevni projekti ne uživajo morebiti take zaslombe kot npr. projekti za vojno uporabo v nekaterih državah, kjer se skoraj ne more (oz. ni moglo) govoriti o finančnih omejitvah. Glede tozadevnih finančnih sredstev je v naši deželi vse pogojeno po njenem, nam vsem znanem, gospodarskem stanju in po dejanski perspektivi gospodarskega razvoja v Argentini za prihodnja desetletja. Z ozirom na to obeležje, menim, da je naša dežela še kar zadovoljivo zastopana na tem področju.

Ali ste povezani z drugimi atomskimi inštituti po svetu?

Veliko je sodelovanja na osnovi zvez med posamezniki oz. med raznimi raziskovalnimi skupinami. Po drugi strani pa to zadeva mednarodne odnose in se to

upravlja po dvo- ali večstranskih dogovorih z drugimi državami ali pa s posredovanjem mednarodnih ustanov, kot npr. (Združenih narodov) Mednarodna agencija za atomsko energijo idr., v katerih je Argentina polnopravno vključena, sodelujoč aktivno in pasivno. To področje je zelo obširno in osebno nimam podrobnejšega pogleda vanj.

Ali več, kako je v tem pogledu v Sloveniji?

Le delno; in sicer po novicah v splošnih občilih. Najbolj zgovorno dejstvo je to, da v Sloveniji obratuje ena jedrska centrala in da se gotovo okoli nje suče kvaliteten krog tozadevnih strokovnjakov. Morda bi lahko delili svoje izkušnje z našo deželo?

Kako presojaš slovensko skupnost? Kakšno poslanstvo ji pripisuješ?

V letih tik pred osamosvojitvijo Slovenije je bilo često brati po naših občilih vprašanja oz. skrb takole nekako: „Kaj bo pa sedaj z nami, ko bo naša emigracija izgubila svoj smisel?“ Seveda je bilo to gledano predvsem s političnega stališča: „Če režima ni več, komu naj se zoperstavljamo? In naše poslanstvo ... je zaključeno!“ In delno se je to tudi zgodilo. Tudi z gospodarskega stališča je bilo nekaj tega. Vtis pa imam, da smo kar pozabili na lastni razvoj v teh petdesetih letih in tudi, da smo si bili izdelali lastno osebnost, ki je tako močna, da ji tudi v Sloveniji pripisujejo posebno svojskost. Povedano le na kratko: naša skupnost še vedno tvori življenjsko območje, v katerem si nje člani morejo ostvariti svojo osebnost na

osnovi svobode in krščanske ljubezni. To se pravi: v pozitivnem odnosu do vesoljnih načel. In to poslanstvo idejne samostojnosti naj se nadaljuje, neodvisno od morebitnega nastopa novih ideoloških sprememb (mod) v Sloveniji. Seveda, zavedam se, da je za ohranitev naše „slovenske“ zavednosti živ stik z domovino Slovenijo nujen; in čimbolj pester je ta boljše bo! Torej, naj bo naše poslanstvo v tem, da še naprej po svoje gojimo in negujemo del slovenskega naroda, ki ga poznamo kot slovenska skupnost v Argentini. Pripominjam pa, da se s časom sestav in ustroj naše skupnosti spreminjata in da je nje begunski izvor sleherni dan bolj zamegljen in pa da nastopajo, za nas še pred nedavnim popolnoma nesluteni, novi dejavniki. Te pa je treba sprejeti ter jih s primerno sintezo vključili v redno skupnostno življenje.

Kako vzgajaš svoje otroke? V čem naj bi bilo njihovo slovenstvo?

Z ženo jim skušava nuditi čim primernejšo splošno izobrazbo, v kolikor nama to dovoljujejo ponudba šol oz. univerz in pa gospodarska sredstva. Po drugi strani pa imajo oz. so imeli vsi možnost dopolnilne izobrazbe po slovenskih tečajih; preje v Buenos Airesu, sedaj v Bariločah. Končno pa še soudeleževanje pri naših prireditvah in pri slovenskem bogoslužju. Seveda, kolikor je le to mogoče. Študij na oddaljeni univerzi more tudi pomeniti oddaljenost od strnjene slovenske skupnosti in v takem primeru ostane le še družinski stik kot vez z narodom.

Bistveni cilj prave vzgoje je pripraviti otroka za samostojno življenje. To pa končno odvisi, če ima oni osebnost ali ne. Ta slednja pa je sad vpliva vseh dejavnikov, s katerimi je bil prišel v stik vse od rojstva dalje. Glede „slovenstva“ le tole: da otroci ostvarijo pravo sintezo med tukajšnjimi in iz Slovenije (po nas, starših) posredovanimi jim koreninami. Da se bodo zavedali, da njih osebnost izvira in raste iz obeh grud in da bodo morali iskati pri sleherni odločitvi neki kompromis med obema; zavestno ali ne! Za naše otroke je to sodobni in poseben izziv za uveljavljanje celostnega človeka v družbi; kar pa je bilo naporno vedno in povsod.

Kako meniš, da je treba otroke vzgajati v verskem in moralnem pogledu?

Predvsem z osebnim zgledom staršev, ki pa naj, seveda, sovпада z izražanim

prepričanjem, čim bolj jasnim in odločnim. Vcepiti jim je treba razlikovanje med pojmom „moram“ in „se mi izplača“ (šp.: *debo in me conviene*), da bodo vedno znali izbirati pravo alternativo pri slehernem odločanju, neodvisno od dejstva, da more tista odločitev dotičnemu roditelju kako korist. Skratka, vcepiti mu strogo doslednost do svojih (krščanskih) načel.

Kako presojaš stanje v Sloveniji? Kaj bi pričakoval od nje za Slovence po svetu?

Prehod iz komunistične, „jugoslovan-ske“ Slovenije, v samostojno državo je bil izvršen brez globljih prelomov oz. brez revolucije. Posledica vsemoga tega je bila ta, da je narod prišel do neke politične svobode, ne da bi si jo bil priboril za tako visoko ceno kot npr. Bosanci ter da bi jo nato cenil kot najvišjo dobrino. Često so bile sprejete navidezne spremembe, ki pa ne vežejo v vesti ter tudi, logično, ne terjajo večjega napora od ljudi. In zato je ljubše „kopirati“ model „evropske Slovenije“ kot pa ostvariti Slovenijo po lastnih kriterijih. Kaže, da je bilo bolj nujno (važno) prilagoditi se mednarodni zakonodaji in normam kot pa urediti deželo navznoter po pravcih morale in etike. Resnično samostojen je le tisti, ki si sam določa kriterije. Menim, da tudi zaradi vsega tega naša skupnost ne uživa pravega ugleda pri nekaterih krogih v Sloveniji in ker nje ustroj temelji na absolutnih načelih. Imam vtis, da tam prenekateri raje žive na osnovi uradne zgodovine, samo da jim ne bo treba napora, da bi se dokopali do resnice, ki pa je temelj prave svobode.

Drugi se pa ne zavedajo bistva svobode, kot osnovne človekove vrednote, za katero se je treba neprestano boriti ter jo utrjevati z jasnimi in doslednimi odločitvami sleherni dan, kajti vzgoja v režimskem enoumju jim je bila vcepila pojem socialistične „svobode“. Prepričan pa sem, da bo stvarnost vsakdanjega življenja privedla tudi te do spoznanja in priznanja resnice in da bo naš narod sleherni dan duhovno in ideološko bolj prost in vedno bolj goden za pristen napredek.

Od „uradne“ Slovenije pričakujem še nadaljnjo naklonjenost, vsaj toliko kot je bila deležna naša, bariloška skupnost do sedaj, in upam, da se bodo še bolj utrdile že vzpostavljene vezi, tudi formalno. Navezani so pa tudi odnosi z nekaterimi neuradnimi ustanovami in z za-

sebniki in sem prepričan, da bodo ti rodili globoke in trajne sadove za našo skupnost in da bo vsak dan močnejši prepotrebni dotok sokov iz slovenske grude za naš novi rod.

Ali se spominjaš otroških let v Sloveniji? In umika iz Slovenije in begunskih let?

Seveda! Omejeni pa so na rojstno Ljubljano in na Dobropolje, Malo vas, kjer so prebivali stari starši. Časovno pa moram ločiti dve obdobji. Prvo do razsula Jugoslavije; do tedaj smo imeli normalno življenje.

Drugo pa potem do maja 1. 1945, ko smo nastopili pot begunstva in mi je bilo sedem let. Ta druga doba je označena s spomini na sorodnike na kmetih, ki so trpeli napade partizanov ter se bali nato maščevalnih akcij okupatorja ali pa ko so prebivali dolge mesece pri nas, kot begunci; na tedaj še mladoletnega brata, ki so ga bili Italijani internirali v Gonarsu; na nastanek vaških straž, na brata (kasneje domobranca), ki sta bila z njimi na Turjaku ter nato internirana v Kočevju in se dejansko čudežno od tam rešila; na očeta, ki se je kot predsednik Protikomunistične akcije izpostavljal sleherni dan na pjasnjevalnih predavanjih; na letalske napade „zaveznikov“ na Ljubljano in dolge kolone bombnikov, ki so letele čez Ljubljano proti Romuniji, in še in še...

Zapustili smo domovino z zadnjim nemškimi železniškimi transportom do

Kranja. Tam smo prenočili ter odšli nato peš čez Ljubelj... Nato Celovec, Beljak, Udine, Monigo, Forli, Senigallia, Barletta, bolnišnica za begunce v Trani, Bag-noli... končno Fallingbostel, Bremen in... na ladjo za v Argentino. Od odhoda iz Ljubljane do zapustitve Evrope je skoraj do ure točno preteklo troje let! Veliko smo doživeli po begunskih taboriščih ter se tudi veliko naučili tam: skromnosti, solidarnosti, požrtvovalnosti, zaupanja v božjo previdnost. Otroci smo obiskovali šolo... Huje je bilo za odrasle, brez primerne zaposlitve, često brez upanja, prepuščeni odločbam taboriščnega vojaškega komandanta... Imeli pa smo tudi praznike in lepe dogodke, tudi nove maše! Prepričan sem, da nas je begunsko življenje prevzgojilo tako, da smo postali godni za ustanovitev naše skupnosti v Argentini.

Kaj je vam, Žužkovim, dala vaša družina? Ali ste sedaj, ko živite vsak na drugem kraju, še vedno povezani?

Prejeli smo od staršev versko in narodno zvestav in smo bili vzgojeni v ljubezni do poštenosti in v spoštovanju do bližnjega in to je bilo odločilnega pomena za nas vse v vojnih in begunskih časih, ko naj bi bila vsa načela postavljena na glavo. Oče je kmalu po prihodu v Argentino umrl in je ostala naši mami vsa skrb za našo nadaljnjo vzgojo in je bila ona temu ko zato, ker se je zelo trdno držala svojih življenjskih načel. Ona je bila tista, ki je

10. decembra 1995 je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj KATJA MARIJA KAVČIČ, hči Danijela in Marij roj. Miklavc.

RAZMIŠLJANJE

o nekaterih ključnih dogajanjih med leti 1941 do 1945 na Slovenskem

JANEZ ZDEŠAR

Sleherno zgodovinsko dogajanje ima svoje vzroke in svoje posledice, vzroki sami so obenem posledica prejšnjih vzrokov. V tem prepletanju dogodkov so nekateri pomembnejši od drugih, ker močneje vplivajo na poznejše odločitve in na dogajanja, ter se globlje vtisnejo v zgodovino posameznika ali skupnosti in jim določijo smer. To so ključni dogodki, ki dajejo jasneje razumeti določeno dobo — in čase, ki ji sledijo.

Tudi dogajanje na Slovenskem v letih 1941 do 1945 ima svoje ključne dogodke. Skoraj vsi so se zvrstili že v usodnem letu 1941: okupacija, organiziranje protiokupatorskega odpora (POO), odločitev KPS za takojšnji oboroženi POO, monopoliziranje upora, začetek revolucije. Leto 1942 je prineslo vrhunec revolucije v Ljubljanski pokrajini, nastanek Vaških straž, leto 1943 Kočevski zbor in nastop domobranstva, leto 1944 upad partizanske vojaške moči ter politično-vojaško pomoč Zaveznikov, leto 1945 Vélíki holokavst.

V razpravi skušam osvetliti nekatere teh dogajanj. Ne gre mi za fotografski opis, dogodki so bolj ali manj znani. Na podlagi ugotovljenih dejstev bi rad ocenil njih pomen in težo. Pravzaprav gre bolj za skupek posameznih premislekov kot pa za zaokroženo razmišljanje. Ugotovitev podajam v obliki kratkih tez, ki so hkrati podnaslovi.

Ne gre za nova odkritja, bolj za ové-

vodila neprekinjene pisemske stike s starejšimi brati in sestrami, ki so se že bili odpravili na samostojno pot, ter včasih tudi potovala na obisk h komu. Bila je res srce naše družine. Sedaj, ko je že dolgo ni več med nami, še vedno gojimo bratje medsebojne vezi in po njenem zgledu tudi vsak izmed nas s svojimi otroki. Seveda, ne tako pogosto po pismih; kajti uporaba telefona je sedaj veliko bolj splošna in tudi občasnih obiskov je več ter ohranjamo tako še naprej med nami žive vezi.

denje nekaterih dejstev, ki so bila hote ali nehote v pozabi in po nezasluženem postavljena bodisi v ospredje bodisi v ozadje zgodovinske zavesti. Razmišljanje bo zato pripeljalo do demitologizacije nekaterih postavk režimskega zgodovinopisja. Zgodovina se sicer ne dá pretvarjati, še manj zankati. Pač pa je zgodovinopisje, ki ga je doslej — z majhnimi izjemami — pisal le zmagovalc, potrebno revizije in bistvenih dopolnil.

I.

Po okupaciji Slovenije aprila 1941 je večina predvojnih političnih strank organizirala ilegalni POO, KPS je bila le ena od njih

Vedno znova slišimo trditev, da je KPS/OF bila pravzaprav edina odporiška skupina. Da temu ni tako, pokaže že seznam ilegalnih skupin — resnično le seznam, ker ni časa za obsežno raz-

pravljanje.

Iz katoliško-ljudskega tabora so izšle: 1. „Slovenska legija“. Vodja je bil Rudolf Šmersu, organizacijski referent Albin Šmajd, vojaški Ernest Peterlin. Ustanovni sestanek je bil že 29. maja 1941 v Ljubljani. Do konca leta 1941 je sistem organizacije Slovenske legije prepletal vso tedanjo Ljubljansko pokrajino, poleg tega pa so ustvarili odbore za Primorsko, Gorenjsko ter Štajersko s Prekmurjem. Imeli so okrog 5000 članov.

2. „Prebujena Slovenija“. Ustanovljen je julija 1941 Ivo Peršuh. Po programu se niso dosti razlikovali od Slovenske legije, zato so se že decembra 1941 z njo združili.

3. Akademski klub „Straža“, ustanovljen že pred vojno. Voditelj je bil dr. Lambert Ehrlich, po umoru Ciril Žebot. „Straža“ je kot skupina vstopila v Slovensko legijo, sredi leta 1942 pa iz nje kolektivno izstopila — zaradi programskih razlik.

4. „Slovensko narodno gibanje“ je vodil Fanouš Emmer. Imelo je izrazito vojaški značaj, idejna usmeritev članstva pa je bila precej heterogena: od bivših Mladcev preko Sokolov do mlajših jugoslovanskih odicirjev.

5. „Združeni Slovenci“ iz prve polovice maja 1941. To je bila skupina, ki jo je vodila tako imenovana „katoliška sredina“, med njimi Andrej Gosar in

13. aprila 1996 je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj BORIS KLAUS KOČAR, sin Janija in Griselde roj. Cardozo.

Jakob Šolar. Niso so hoteli pridružiti niti že naštetim ilegalnim skupinam niti OF. V svojih načrtih in programu so nihali med obema taboroma.

Nacionalno-liberalni tabor je organiziral:

1. „Sokolsko legijo“. Vanjo so se rekrutirali na temelju predvojne politične povezanosti v JNS. Po organizacijski strukturi so bili podobni „Slovenski legiji“. Vodilni organ — njega člani so bili med drugimi Albert Kramer, Avgust Praprotnik — se je imenoval Sokolski vojni svet.

2. „Mlada JNS“, tudi „Nova Jugoslavija“ je nastala kot opozicija proti starejšim politikom v JNS. Predsednik je bil Jože Rus, tajnik Andrej Uršič.

3. „Samostojna demokratska stranka“ je od vsega začetka nihala med vstopom v OF in samostojnostjo. Politično ni imela posebne teže.

4. „Stara pravda“ je vodil Črtomir Nagode. Nastala je aprila ali maja 1941, bila je močna skupina liberalnih izobražencev, med njimi Ljubo Sirc. Avgusta 1941 so se formalno pridružili OF, a bila januarja 1942 izključeni zaradi zahtev po koalicijski sestavi znotraj OF.

Dejstvo, da je takoj po okupaciji, spomladi in poleti 1941, iz demokratičnega tabora zraslo devet večjih ali manjših protiokupatorskih skupin, dokazuje, da je bil slovenski narod tiste težke dni politično enoten: Sprejet je bil konsenz o POO. Podobno kot sočasno ali pozneje v okupirani Evropi — v Franciji je bilo pet večjih, v Italiji tri večje in štiri manjše, na Poljskem pet odporiških organizacij — Slovenci tuje okupacije nismo sprejeli kot nekaj dokončnega, usodno nespremenljivega, temveč kot izziv za odpor in upor.

Vse našete skupine so imele isti cilj: priprava na oborožen izgon okupatorjev in osvoboditev domovine na dan X, obenem z Zavzniki, v zadnji fazi vojne. To je njihov skupni imenovalec — v tej točki pa se tudi razlikujejo od KPS, ki po 22. juniju 1941 preko OF razglasi totalni takojšnji oboroženi odpor na vsem slovenskem ozemlju.

KPS, ki je pred vojno štela le okoli 1000 članov, je „dala pobudo“ za ustanovitev OF. Okoli tega dogodka se spletajo legende in miti. Do danes ni znan niti točen dan ustanovitve — 26. ali 27. april 1941 — ni znano, koliko je resnično bilo ustanovnih skupin — tri ali štiri — , koliko jih je bilo in kdo je bil navzoč pri

ustanovitvi, ne koliko je bilo poznejših plenurnskih skupin, ne kdo je koga v OF predstavljal — nekateri zagotovo le sebe... Tudi ime samo, OF, ni prvotno, prvokrat se omenja šele julija 1941, pred tem se je imenovala protiimperialistična fronta. Bila je izrazito protizavezniška, saj je KPS bila vezana na nemško-sovjetski pakt iz avgusta 1939.

Poudariti je treba dejstvo, da je bila OF od začetka do konca (1941-1946) instrument KPS, ki ga je ves ta čas popolnoma obvladala. Prerekanje o koalicijskem ali nekoalicijskem značaju OF je le prepir o oslovi senci. KPS je iz taktičnih razlogov v različnih obdobjih (organizaciji) OF dala ali vzela koalicijski videz, jo po potrebi odpirala novim članom ali zapirala, taktizirala s Zavezo, pri tem sama odvisna od navodil KPJ in Kominterne. Ta nihanja so včasih tudi izraz nejasnosti v KPS sami, ali se že ali še ne — ali pa spet ne ali pa spet že — nahaja v drugi ali prvi fazi revolucije.

Značilno za vse ustanovne in plenurnske skupine v OF — razen KPS — je totalno pomanjkanje politične zrelosti, zanesenjaštvo in naivnost:

a) povezuje jih nezadovoljstvo s socialno in nacionalno politiko predvojnih strank in ne konkretna vizija slovenske prihodnosti. Predstavniki teh skupin niso prominentni člani prejšnjih strank, marveč njih disidenti in oponenti: Kocbek, Rus...

b) javno se odpovedo lastnim političnim organizacijam in organiziranju in pristanejo na poenotenje v okviru OF, ki ga zahteva in z Dolomitsko izjavo dokončno izpelje KPS;

c) zavestno se odpovedo snovanju lastnih političnih programov za povojno notranjo ureditev Slovenije. To imajo za nalogo časa po vojni, ne takratnega trenutka, ter zaupajo KPS: „Po narodni osvoboditvi uvede OF dosledno ljudsko demokracijo“ (7. temeljna točka OF);

d) pristanejo na takojšnji totalni oboroženi odpor proti okupatorjem.

II.

Odločitev KPS/OFF za „takojšnji oboroženi odpor“ je bila v razmerah tistega časa iracionalno in neodgovorno dejanje, škodljivo življenjskim interesom slovenskega naroda.

Upor proti okupatorju je v zasedenih državah Zahodne Evrope imel različne oblike, načine in značilnosti. Predvsem je treba razlikovati med oboroženim in neoboroženim, civilnim odporom. Organiziran in koordiniran oborožen odpor se je v zahodnih deželah razvil šele v letu 1943, civilni odpor pa se je začel že kmalu po vsakokratni nacistični zasedbi.

Civilni odpor, torej neoboroženi, je lahko simboličen: okupatorju s simboličnimi gestami in dejanji pokazati, da

13. aprila 1996 je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj VERONIKA SNOJ, hči inž. Jožeta in Sonje roj. Zorko.

Pogled skozi linico v preteklost Leta begunstva v Avstriji

po odhodu v široki svet

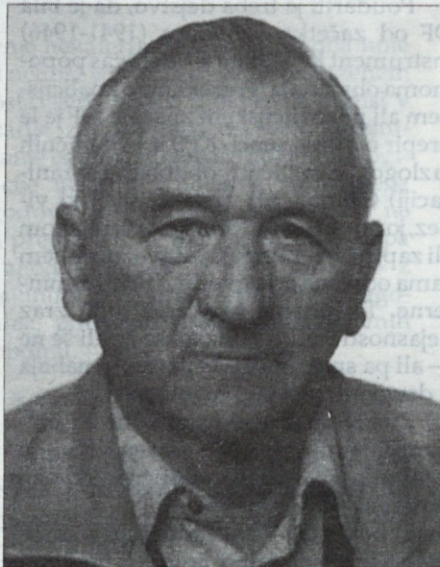
VLADIMIR VORŠIČ

1 Misli

Kako naj bi gledal na ta leta? Kakšne občutke sem ohranil? So bila to leta trpljenja, stisk, malodušja? So bila to leta brez smisla, brez vsebine, so bila kot nekaj, ki se izblini v nič? So ta leta bila izgubljen čas? Mnogokrat si skušam odgovorjati na vsa ta vprašanja in jih prerešetavam, sem in tja. Odgovorov je nešteto in so dostikrat odvisni od trenutnega razpoloženja. Včasih so pozitivni, krepilni, lepi, včasih pa zbujajo otožnost, včasih pa tudi žalost. Ker je pa človek ustvarjen tako, da se mu vedno močneje vtisnejo v zakladnico spominov lepi trenutki kot žalostni, je rezultat končno pozitiven. Vendar priznam, da je ves čas visel nad nami kot grozeč oblak spomina na naše drage, ki so jih z zvijačo in silo za vedno iztrgali iz naših družin. Vsak je trpel po svoje in tudi jaz sem žaloval za svojim bratom. Skozi ta oblak pa se je često ukradel sončni žarek in nas spomnil, da so vsi ti pri Bogu in da bo njihova kri v bodočnosti obrodila nova življenja.

2 Spomini

Ko se spominjam tako nazaj, se mi pred očmi vrstijo prelestne slike zimskih in poletnih motivov, prelivajoče se v prekrasno

barvno igro. Vidim se sredi izrednih okoliščin, nepopisljivih dogodkov in občutenj. Vidim, kako smo uživali vsak dan, zahvaljujoč se Bogu za še tako majhno dobroto. Mogoče je to bil le skromen dodatek v taboriščni kuhinji. Višek pa so dosegli izleti v kipeče alpske višave, kopanje na Dravi, taborjenja sredi skrivnostno šepetajočega gozda ob spremljavi nočnih melodij zaljubljenih čričkov. Iz dneva v dan

akcije vznemirjanja in posamičnega slabljenja okupatorskih vojaških sil, je tak odpor poguben, samouničevalen, ker in če izziva k represalijam, ki narodu povzročijo neprimerno večjo škodo, kot pa je škoda povzročena okupatorju, — ki je bil leta 1941 na vrhuncu svoje moči. Dolžnosti, boriti se proti okupatorju, ne gre razumeti tako, da sebe žrtvujemo preko mere in ogrozimo lastni narodni obstoj.

Zakaj se je KPS kljub vsem pomislekom, ki jih je morala predvidevati, odločila za takojšnji oboroženi odpor?

Odgovor ni težak: k odločitvi jo je gnala fanatična vera, osnovana na zgrešeni oceni, da bo vojne v nekaj mesecih konec, da bo SZ najpozneje do

smo bili preskrbljeni. Včasih je to bila le pičlo odmerjena porcija hrane. Vendar nas niso težile skrbi za pridobivanje materialnih dobrin. Na eden ali drugi način smo si pridobili preprosto najnujnejše: pograd v baraki, vojaško deko, cokle za obuvalo in še kaj. Poleti smo pa mnogokrat kar bosihodili sem in tja in včasih še v šoli. Zdi se mi, da je bilo z materialnega vidika vs preveč enostavno.

A bilo je zelo koristno. Pripomoglo je, da smo prosto razpolagali z dušo in telesom za duhovno rast, izobrazbo, prijateljstvo in medsebojno nešebično pomoč. Naj na kratko omenim samo en dogodek, da si laže predstavljate naše življenje, saj več bi bilo za celo knjigo. V Spittalu sem živel v baraki, ki se je imenovala kapelica. To pač zato, ker so v njej stanovali tudi frančiškanski patri in fratri. Zvečer sem si k pogradu pripravil vode za drugo jutro. Ko sem vstal, je bila vsa voda spremenjena v trd led. Kako nas je preizkušala trda zima! Vendar optimizem, idealizem, mladostna moč in še kaj so vse premogli. Zdi se mi, da smo se počasi klesali kot iz čistega marmorja prežeti s predano vero v Boga in tudi že po tolikih letih stisk navajeni na vse nevšečnosti. Prej sem dejal, da bi spomini na tista kratka leta lahko napolnili celo knjigo. Ko preletim bliskovito skozi arhiv spominov, pa se mi zdi, da bi se dalo napolniti več knjig.

3 Voščila na daljavo

Ko sem zadnjič pregledoval zapiske, dokumente in podobno iz zapuščine preljubih staršev, sem tudi našel pismo, ki sem ga pisal očetu iz Gradca tja na Tirolsko, sto-

zime premagala nacistično Nemčijo. Ta vera je temeljila na ideologiji in ne na realnih ocenah takratnih analitikov.

Še en razlog je silil KPS/OF k odločitvi za takojšnji oboroženi odpor: zavedala se je, da bo po končani vojni imela možnost za uveljavitev politične moči in teže, končno za prevzem oblasti, le s pogojem, če takoj stopi v vojaško akcijo in si z nastalo oboroženo silo zagotovi povojno politično oblast — preko revolucije...

Kardelj je po ustanovnem Čebinskem kongresu leta 1937 pisal Kominterni, kaj bo druga svetovna vojna pomenila za KPS: „...mi bomo šli v boj, če bomo videli, da je to priložnost za revolucijo...“ (Vodušek). (Bo še)

tine kilometrov daleč. Tam sem obiskoval univerzo in živel v študentovskem taborišču z nešteto prijatelji. Pisal sem očetu za god in mu tudi poslal darilo. To darilo je bil „duhovni šopek“. Je to bilo edino darilo, saj za stvarno ni bilo denarja. A brez vsakega dvoma je bilo neskončno več vredno. Prijatelj me je nagovoril, da bi objavil to pismo vsem v branje, predvsem mladini. Mogoče bo koga prešinilo, kot je mene, ko sem ga po tolikih letih zopet imel v rokah. Čudim se, kako sem zlil vse te misli na papir. Prepričan sem, da je Sveti Duh sodeloval nevidno in mi vodil roko.

Gradec, 18. VI. 48

Ljubi ata!

Večkrat me prime ono tiho, zasanjano razpoloženje, ko se mi misli utrinjajo kot zvezde iz bogato posejanega poletnega neba in poletavajo tja, tja daleč, kamor mi ljudje pravimo — tedaj. Tam v tistem „tedaj“ je bilo lepo..., vsega smo imeli, sonce nas je zjutraj pozdravljalo doma in doma smo bili, ko se je poslavljalo. Tam doma je bil smeh, tam je bilo veselje. Mladost je plula prijazno kot barčica sredi mirnega morja, obenem pa prešerno kot svobodni galeb soncu v objem. A stemnilo se je nebo. Valovi so se vzdignili in planili pokonci kot razjarjeni levi. Gobci so se jim penili in hrumeli so obrazgrizenih pečinah. Vklenili so barčico v objem svojih razburkanih šap in jo neusmiljeno vrgli med ostre čeri.

Galeb pa, ki je slabo umel sončni smeh, je razočaran obvisel pred neskončno steno oblakov in žalostno se je spustil nazaj, nazaj v senco razburkanega obmorja. Pa kmalu so se začeli trgati oblaki, tu in tam so se prikradli zlati žarki upanja skoznje. Toda barčica ni več zbrzela tja v nedogled, ne, vstala je ob obali in se previdno sukala izbirajoč varnejšo pot. Tudi galeb ni planil po sledi žarkov navzgor, temveč motril je nebo, motril okolico, skratka — počakal je popolne jasnine in varnega neba.

Pa še en utrinek se mi je utrnil prav iz srca. Oni prijetni spomin na dni, ko smo v družinski sreči vsako leto praznovali god sv. Alojzija. Dan — ko ima naš Ljubi očka god... Tako iskreno je bilo veselje, srca nas vseh so se odpirala obilju sreče. Skupaj smo bili. Da bi kdo manjkal? Bog varuj! Pa čim bolj smo obračali mi, tako je bolj obrnil Ljubi Bog. Vzel nam je enega člana iz naše srede in tako prigral temne oblake na obzorje. Vzel nam je drugega, ločil nas od tretjega. A zopet in zopet so se zacelile rane, čas jih je zdravilno lečil. Vendar nekdanjega čistega veselja in neskajljenega miru ne bo več. Ne bo več? — O Bog, kako je trpko to vprašanje! V srce se zajé kot rja v železo in gloda, gloda... Vendar! Ne, ne smemo obupati! Mar nas je Bog ustvaril, da bi na nas pozabil? Mar nam je dal življenje, da bi nam bilo v muko? Kako naj bo vendar združljivo življenje, nekaj tako lepega, ljubeznivi dar, kako naj bo to združljivo z

IZ NAŠE KRONIKE

Prvi veleposlanik Republike Slovenije dr. Janez Žgajnar je 18. marca izročil svoja poverilna pisma predsedniku Argentine dr. Carlosu S. Menemu, nato pa pred spomenikom gen. San Martina položil venec ter uradno prevzel funkcije veleposlanika RS; uradni sprejem predstavnikov slovenske skupnosti je bil na veleposlaništvu RS 28. marca.

Slovensko gledališče Buenos Aires je uprizorilo na odru Slovenske hiše v soboto 30. marca (dvakrat) in v nedeljo 31. marca „Češnjev vrt“ Antona Pavloviča Čehova; v režiji Maksa Borštnika so poleg njega igrali Metka Kahne, Diana Truden, Cintija Frontini, Janez Krajnik, Blaž Miklič, Dominik Oblak, Lučka Jereb Oblak, Mirjanka Voršič Truden, Dani Grbec, Martin Sušnik, Marko Štrubelj, Marko Grabnar in Marko Paljota; inšpicient je bil Dominik Oblak, scenski prostor je oblikoval in urejal osvetlitev ter glasbeno spremljavo Damijan Ahlin, kostume pa so si oskrbeli igralci sami. Za našo skupnost je bila res dobro igrana drama velik kulturni dogodek.

muko? Kaj muka! To je le človeška kratkomiselnost. To je le samoutvara. Ali ni muka tudi nekaj lepega, koristnega, če jo zna človek prenesti iz ljubezni do Očeta in Sina in Sv. Duha?!

Vidiš, ate, taki so moji utrinki. Kaj temni so! Ne bleščijo se kot oni, ki se z zlatim repom popeljejo mimo lune in izginjajo za obzorjem. Le zavestni čas trajanja je obojini enak. A podzavestno se še vedno javljajo v meni, kot se nam predstavi skrita podoba večnega utrinka.

Ljubi ata! Kaj prazne so bile te moje misli. Čudno, da jih je papir sprejel nase. Res mnogo prenese. A ti sprejmi vkljub temu vse moje pisanje z razumevanjem.

Kako rad bi bil na tvoj god doma. Kako srčno rad bi ti voščil iz oči v oči vse najboljše. A ta študij, te razdalje in... vse to so ovire, ki so na poti. Zato ti pa voščim pismeno:

Bog Te blagoslovi! Nakloni Ti naj vsega najboljšega, zdravja, miru, veselja, zadovoljstva, skratka vsega dobrega v najobilnejši meri. Bog te živi še mnoga, mnoga leta! V dar pa sprejmi skromen duhovni šopek. Naj bo izraz ljubezni in spoštovanja, ljubi ate!

Iskrene pozdrave in poljube obema, tebi in mami, ter na svidenje,

Vajin zvesti sin

Vladimir

Višješolska Marijina kongregacija v špitalskem taborišču na Koroškem (Binkošti, 25. maja 1947)

PO PATAGONIJI

VINKO RODE

(4)

Še tole s počitnic, čeprav ni del naše kronike. Ker je skrito in osebno doživetje, nihče drug ni tega opazil, nikogar se ni dotaknilo. Tiho in neopazno in kot mimo-grede me je zadelo, me prizadelo, prebodlo. Kako naj povem, da ne bo izgledalo smešno ali le izmišljeno?

Strela me je zadela — z jasnega neba! Pogled kot ogenj, kot luč, kot silni tok neznanega, skrivnostnega, prese-gajočega! Kaj, kdo vedar?

Naj povem preprosto in po vrsti.

Zadnji dan v Punta Arenas smo šli kósit v prosto cono — Zona Franca — v gostilno s samopostrežbo. Ta se nahaja v zelo modernem shoppingu, kjer se sprehaja mnogo ljudi, posebno mladih. Mize so kar povečini zasedene. Nasproti potomka Dalmatincev, brez dvoma, z možem domačinom.

Kar preveč sem zijav, a rad bi si ustvaril podobo tipične čilenske fiziognomije. Dekleta me še posebno zanimajo, pač estetsko zanimanje. Rekel bi, da prevladuje špansko-aravkanski tip; manjši je doprinos, ne baš po njihovi krivdi, ognjenozemskih In-

dijancev. Kar je nemških in „naših“ priseljencev, pa še niso zaznavni v čilenskem topilnem loncu.

Ko sem tako zijala prodajal po sosednih mizah in po mimoidočih, so se moje oči ujele z globokim pogledom. Začuden sem obvisel nad črnim breznom, nad ognjeno temino, a dekle ni pogleda umaknilo. Nasprotno, prebodlo me je: čutil sem žareče ogleje v njenem pogledu. Sam sem povetil oči, nisem ga prenesel.

Ko sem se umiril, spet pogledam tja čez, da bi ugotovil, če se nisem motil. Mili Bog, res je, vse je res: predno se zavem, spet padem v globino črnih oči, zmedem se, ne morem ven, silno lepo mi je, kot če bi zaplaval v opojnost neizraznih obetov. Vendar ne vzdržim dolgo, pogled je preveč nabit mladosti, neznane življenjske sile.

Bil sem očaran, tudi začaran in uročen. Še sem lovil tisti žaromet, še silil v ogenj kot večča. Dvajsetkrat sem poiskal tisti čarobni mladostni obraz, prav tolikokrat sem se zapletel v pogled in se izgubil v njem. Kot se blodnjak izgubi v prividih. Tudi punca me je gledala očarana. Še in še!

Pogorje Paine

In jaz si tega enostavno ne znam razložiti. Ko smo odhajali, še zadnji bežen pogled — in neizbrisen pretres!

Nič ni bilo namigov, niti nasmeška ne, le na stečaj odprto gledanje, strmenje in začudenje nad nepojmljivimi razsežnostmi človeške nature. Skrivnost neslutnih sorodstev? Ali morda to, da dekle ni bilo le preprosto dekle — ampak poslanka s spo-ročilom? Kaj naj bi to bilo?

Glej, Andrej, dolgo sem to zgodbo obračal na prav in narobe in skušal razbrati pravo sporočilo. Ker vem, da bi mi kdo mogel pomilovalno namigniti: Ne bodi slep, navadna lahkoživka! Pa sem prepričan, da ni bila. Skleпам iz osebne perspektive, po zaporedju vtisov, ki niso čisto slučajni. Končno sem prišel do sledečega spoznanja.

Malokdaj v življenju, če sploh kdaj, sem v tako kratkem času videl toliko krasot božjega stvarstva, nabral toliko neizbrisenih vtisov, doživel toliko prijetnih hipov, ur, dni, kar nepretrgano. Duša mi je kar prekipevala od čutenja in radosti.

A glej, en človeški blisk, preblisk tajnih sporočil in potem prebujenje in spoznanje: Človek je nadnaravo, človeška usoda je nedoumljiva, svoboda je prese-gajoča. V človeškem srcu gnezdi skrivnost.

Ali mi je čilensko dekle, neznanka, vse to povedalo?

Da, v ognjenem ključu. In če je tako, je bila — nevedé — božji sel, po grški angelos. Angela! Imena ji ne vem.

In to se mi je zgodilo čisto na koncu sveta (posebno za vaše pojme) v Punta Arenas, kjer naš kontinent že v vodo pada.

Ali ni vse to čudno!

Čutil se je tudi Sofoklej ob tem izkustvu, saj je v eni od svojih tragedij zapisal: „Mnogo stvari je pretresljivo neizmernih, svetih in božanskih, a najbolj božanski (deinos) med vsemi je človek.“

Še bi moral zabeležiti to in ono, toliko je zanimivih stvari

Severno od Puerto Natales je milodonova jama — Cueva del Milodón — kjer so našli ostanke te izumrle živali. Splača se jo obiskati.

V salezijanskem muzeju v Punta Arenas je mnogo gradiva o misijonski Patagoniji. Tudi slovenska imena so v vrstah prvih misijonarjev: na eni starinski sliki

smo zasledili eno ali dva, a si jih nisem izpisal. Pač pa berem v župnijski kroniki iz Gallegos, da je leta 1800 prišel v ta kraj — med drugimi — redovni brat Pedro Gabrsiak. Pater Pernišek je deloval bolj na sveru Patagonije, ki ima svoj sedež v Bahía Blanca. Verjetno je že vse to raziskano..

Najbolj južna točka, do koder smo prišli, je Fuerte Bulnes: zanimiva obnovitev obmorske utrdbe iz 19. stoletja. Vse je leseno, razen kanonov. Leži v Magallanesovi ožini, tja ima naperjene topove.

Končno se vračam na začetek. Ne morem mimo globokega vtisa, ki ga je name naredila nemška kolonija San José, blizu Coronel Suárez. Tam živijo zdaj Ivanovi sorodniki, sestri, teta in svak. To je majhno podeželsko naselje, skoro izgubljeno v prostrani pampi, hiše so raztresene, celo ob široki glavni avenijski ni strmjeno pozidano. A ti vseljenci iz konca 19. stoletja — Wolgadeutscher — so sezidali tako veliko cerkev, tako nesorazmerno preveliko za neznanost naselja, da se človek nehoti vpraša: zakaj! Menda druga po velikosti v vsej provinci, in tudi lepa, s krasnimi vitroji, freskami.

Razlaga je na pročelju svetišča, na posvetilni plošči: Monumento a la fe de los fundadores — spomenik veri ustanoviteljev — pa še drugi podatki. Tako velika je bila vera teh pionirjev. Na drugih ploščah, v notranjosti, je navedeno, koliko duhovniških in redovniških poklicev je izšlo iz te kolonije. Spet po meri njihove vere in svetišča: na desetine duhovnikov, bratov in redovnic, in vsaj dva škofa, msgr. Schell in msgr. Rau. Pedro še pripomni, da so pred leti ob nedeljah trikrat napolnili cerkev, pri vseh treh mašah.

O tempora! V začetku je bila vera!

Med nedoumljive in pretresljive stvari spada tudi zadnje poglavje naše odiseje: Povratna vožnja z letalom!

Oh, kako to, če je nekaj povsem vsakdanjega?

Zame ni vsakdanje, ampak kar neverjetno, čudežno, kot izzivanje neznanih sil. Čudež človeške iznadljivosti in smelosti; skoro kot Prometej, ki je bogovom kradel. Dobesedno po tisti stari narodni pesmi o barki, ki je Barago prepeljala čez morje: »glih kok'r an t'č leti« (Barka z bvagam

Los Cuervos del Paine

bnaložena / stodevetdeset l'dí...). Ja, še več nas je bilo; po zraku plove, ta kovinski ptič, velik kot gora, petdeset tonski, ne vem, pa vzleti kot list v viharju! In plove kot vsemirska ladja! Ob okencu (pozornosti do mene, ker sem začetnik), z zemljevidom v roki in našo atlatsko obalo spodaj: eno sólo čudenje, kako se obe sliki ujemata! Vélíki zalív, ría San Julián, nekaj časa nad celino, dolge črte za ceste, zrcalca za lagune. Potem Golfo San Jorge; na zahodnem obzorju, v daljavi snežena kordiljera: pod nami rti, polotoki, rtiči, kak otoček, kot na dlani polotok Valdez in Golfo San Matías; kmalu nato oblačno vse do Buenos Airesa.

Točno v dveh urah in pol smo preleteli razdaljo, ki nam je tja grede jemala dneve in tedne. Ko to doživljam, mi kar ne gre v glavo: saj je nemogoče! Prostranost, skoro neizmernost argentinskih pamp in planot, pa da bi jih v par urah prekrizal od Gallegos do La Quiaque? Ne, to niso več normalne mere. Osebnostem bliže zavravljivčku, zdaj kolesu: vem, koliko napora je potreba za deset kilometrov. S tega vidika je bilo naše avtomobilsko povprečje kar zadovoljivo. V letalsko dobo pa, kot kaže, še nisem vstopil.

Slovo od Ivana v Ríu Gallegos je še zelo blizu, pa smo že v Bonariji, neznansko daleč. Z radostjo bomo mislili nanj, saj nas bo patagonska avantura spremljala še dolgo časa.

IZ NAŠE KRONIKE

Iniciativna skupina Socialdemokratske stranke Slovenije, ki se je osnovala v Buenos Airesu 22. februarja, je priredila 9. marca informativni sestanek v Slov. hiši.

Komemoracija ob 10. obletnici smrti msgr. Antona Oreharja je bila v Slovenski hiši v soboto 16. marca: v cerkvi Marije Pomagaj so z delegatom Jožetom Škerbecem, ki je v govoru orisal monsinjorjevo duhovniško pot in delo, predvsem grajenje in vodenje slovenske verske skupnosti v Argentini, somaševali dušni pastirji dr. Lojze Kukovica, France Bergant, Jože Guštin in Janez Petek, misijonar Lovro Tomažin ter Danijel Vrečar; napovedovalec je bil Janez Jereb, berili sta brala Katica Kovač Dimnik in cont. Milan Magister, Schubertovo mašo pa je pel zbor Gallus pod vodstvom Anke Savelli Gaser ob orgljanju prof. Ivana Vombergarja, ki je spremljal po maši tudi Mladinski zbor.

Po maši je bila spominska prireditev: Dominik Oblak je recitiral poezijo Zdomski duhovnik, ki jo je za to priložnost napisal pesnik France Papež, arh. Jure Vombergar je govoril o msgr. Oreharju z današnje perspektive, Mladinski zbor iz San Justa pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar pa je zapel štiri pesmi: S cveticami te venčamo (Sattner), V večnem žaru se blesteča (Gruber), Prijatelji moji, glejte (Tome) in Darujemo ti, o Gospod (Jobst).

Duhovnik † CIRIL LAVRIČ

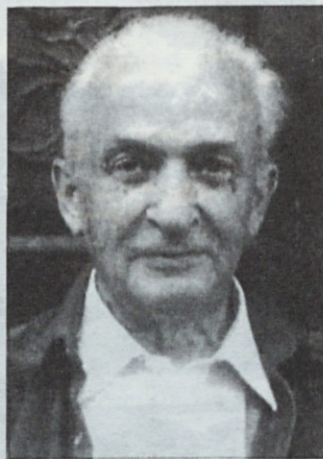
akciji. Bil je kaplan v Horjulu, vendar je bilo njegovo glavno delo pod škofom Rožmanom oblikovanje mladih članov Katoliške akcije. V maju 1945 se je pred partizani umaknil na Koroško in bil več let taboriščni duhovnik v Linzu, Pegezzu in v Spittalu ob Dravi. Kot dušni pastir je kasneje deloval med rojaki v Rimu, nato v Parizu in od 1967 do 1989 med Slovenci v Avstriji, potem se je zaradi bolezni upokojil. Pokopali so ga na Žalah v Ljubljani poleg brata duhovnika Janeza.

V Linzu v Avstriji je 3. marca umrl izseljenski duhovnik Ciril Lavrič. Rodil se je 16. marca 1918 v Ljubljani, mašniško posvečenje je prejel 4. julija 1943. Kot študent se je vzgajal pri Frančiškovih križarjih in v dijaški Katoliški

V četrtek, 28. marca je umrl zaradi prometne nesreče zlatomašnik Vinko Žakelj. Rojen je bil 14. marca 1918 v Šentjoštu nad Horjulom, v duhovnika posvečen pa kot begunec 19. maja v Krki na Koroškem. Licenciat iz političnih in družbe-

Msgr. † VINKO ŽAKELJ

nih ved je napravil na Katoliški univerzi v Louvainu. Od leta 1947 je bil izseljenski duhovnik med rojaki v Belgiji in na Nizozemskem. V reviji Naša luč je pisal uvodnike, bil je pridigar za „Cerkev v stiski“, v juliju in v avgustu pa je bil višarski duhovnik. 16. julija 1995 je daroval zlato mašo v rojstni fari v Sloveniji. Njegovo duhovniško geslo je bilo: „Bog potrebuje vsakega človeka!“ V Argentini živita njegova nečaka inž. Jože in Janko Žakelj. Ob zlati maši mu je papež podelil naslov monsignor. Pokopali so ga v Šentjoštu.

Ne žaluj VINKO ŽAKELJ

*Ne žaluj,
ne išči mojega groba,
ne žaluj za menoj.*

*Ni razloga za žalovanje,
kajti nad menoj so se uresničili
evangeljski blagri.*

*Ne žaluj,
ker cilji, za katere sem se bojeval,
živijo naprej.*

*Ko se bojuješ zanje, sem jaz s teboj;
ko govoriš o njih,
govoriš tudi o meni.*

*Moje roke so roke tistih,
ki delajo za skupnost.*

*Moj razum je razum tistih,
ki z besedo in dejanjem
orjejo brazde svobode,
resnice in ljubezni.*

*Moje srce utripa v prsih tistih,
ki ustvarjajo pravičnejši svet.*

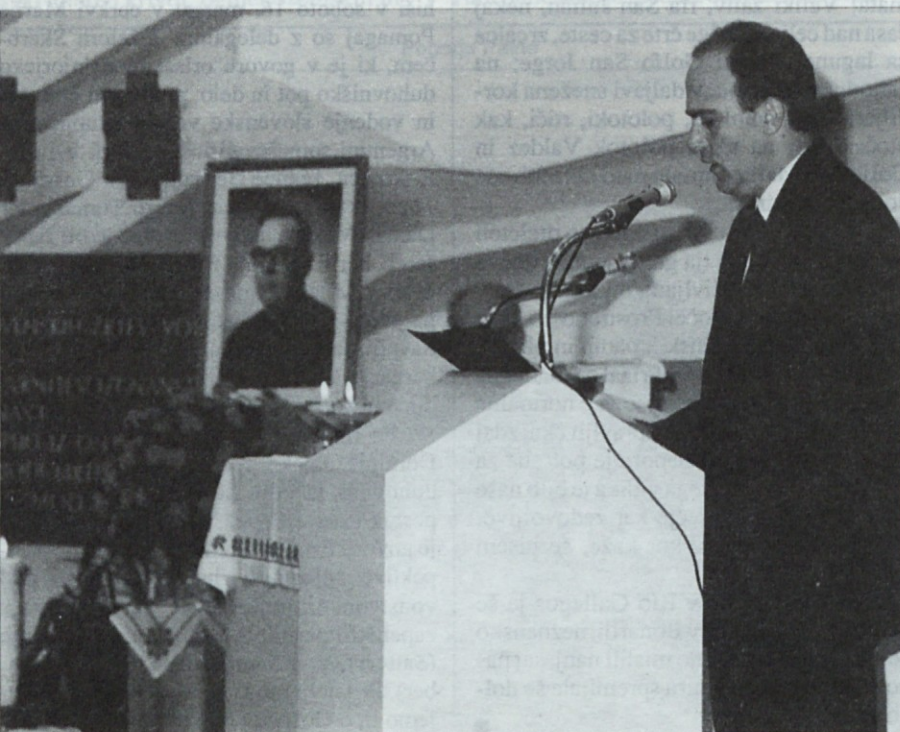
*Moje sanje o lepši prihodnosti za ves svet
so vedno bolj žive v zavesti tisočernih.*

*Ne išči mojega groba,
ne žaluj za menoj.*

*Mrtev bom le tedaj,
če boš ti zgubil pogum,
če boš zapustil skupne cilje,
če boš začel misliti samo nase.*

*Ne išči torej mojega groba
in ne žaluj za menoj.*

Dominik Oblak recitira na spominski slovesnosti ob 10-letnici smrti msgr. Antona Oreharja.

Iz naše KRONIKE

Na duhovniškem sestanku v Slovenski hiši je 20. marca govoril misijonar p. Lovro Tomažin o svojem misijonskem delovanju v Zambiji.

Duhovne obnove za veliko noč so pred cvetno nedeljo vodili: v Berazategui Jože Guštin, v Pristavi Tone Bidovec, v Carapachayu Jože Škerbec, v San Martinu Tone Bidovec in dr. Jure Rode, v San Justu France Bergant, v Slovenski vasi Franci Pavlič, v Slomškovem domu dr. Jure Rode, v Transradiu Tone Bidovec.

Veliki teden: Na cvetno nedeljo se je k blagoslovu oljčnih vej in butaric, k procesiji in maši z branjem pasijona zbra-

8. decembra 1995 sta se poročila v San Andresu ANA LEVSTEK in MARKO CORN. Čestitamo!

P. Ivan Caserman — 90-letnik

V nedeljo, 14. aprila, je p. Ivan Caserman spolnil 90 let. Rojen je bil na Vrhniki leta 1906, v duhovnika posvečen 5. julija 1931 v Ljubljani in bil kaplan v Cerkljah na Gorenjskem, v Kamniku in pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Maja 1945 se je pred partizani umaknil prek Avstrije v Italijo in se čez tri leta preselil v Argentino. Dve leti je bil slovenski dušni pastir v Mendoza,

leta 1950 pa je vstopil v jezuitski red. Deloval je v nadškofijskem semenišču v Buenos Airesu, v Colegio Máximo v San Miguelu, v Córdoba, Mar del Plati in nazadnje kot generalni provikar v nadškofiji Resistencia, Chaco, kjer je bil tudi ekonom in tajnik.

Za zlato mašo je obiskal Slovenijo.

Sedaj biva v Colegio Máximo v San Miguelu.

lo tudi letos izredno veliko rojakov. V cerkvi Marije Pomagaj je opravila velikega četrtka vodil in pridigal prof. France Bergant; z njim sta somaševala Tone Bidovec in Franc Šenk; berili sta brala Mija Markež in Jernej Štefe, napovedovalec je bil Tone Rode, med mašo je pel Gallus (Anka Savelli Gaser) ob orgelski spremljavi prof. Ivana Vombergarja; po maši je bilo češčenje Najsvetejšega; najprej žene, nato moške in za njimi mladina.

Na veliki petek je vodil sveto opravilo in pridigal dr. Jure Rode ob asistenci France Berganta in Jožeta Guština; potek obreda je napovedoval inž. Tone Podržaj, berili sta brala Angelca Klanšek in Lojze Lavrič ml., pel pa je Mladinski zbor iz San Justa (Andrejka Selan Vombergar).

Na veliko soboto čez dan so dušni pastirji blagoslavljali velikonočna jedila. Sveto opravilo velikonočne vigilije se je začelo ob 21. uri: slavlje luči, besedno bogoslužje, krstno bogoslužje, evharistično bogoslužje — vstajenjska maša. Z delegatom Jožetom Škerbcem sta somaševala Jože Guštin in France Šenk; potek obredov je napovedoval Bogdan Magister, berila so brali

Lučka Jereb Oblak, Marcel Brula, Danica Malovrh, Štefan Godec, Danijela Avguštin, Franci Korošec in Veronika Vivod, mašno berilo pa predsednik ZS Marjan Loboda; pel je Mladinski zbor iz San Justa pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar, orglal pa je Ivan Vombergar. Vse sveto tridnevje se je zelo veliko rojakov, tudi veliko mladih družin z otroki, udeležilo svetih opravil.

Tudi pri slovenskih mašah na veliko nedeljo se je zbralo veliko rojakov; mladina je po nekaterih središčih po maši priredila še mladinska velikonočna srečanja.

Na sestanku ZSMŽ je 10. aprila govoril delegat Jože Škerbec o nekaterih vprašanjih naše skupnosti v letošnjem letu.

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 2

H	G	P	R	A	Z	E	N
Č	R	V	I	L	A	N	I
I	O	N	B	I	A	L	
M	E	N	U	U	K		
S	T	O	L	A	R	K	
M	O	J	A	V	A	R	I
O	S	E	M	E	R	O	S

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Kadar so neumni na oblasti, se pametni delajo neumne, neumni pa pametne.
- Kadar politično teče voda v grlo, so najbolj zgovorni.
- Fuzbalist je človek, ki zasluži z nogami več kakor marsikdo z rokami in glavo vred.
- Denar ne smrdi, devize pa celo lepo dišijo.
- Čemu bi hodili v širni svet, ko pa doma srečamo svetovno krizo na vsakem koraku.
- Administracija je mlin na veter, ki deluje, samo če zapiha tornado.
- Amnezija je bolezen računovodij in blagajnikov, ki se po naključju znajdejo pred sodiščem.
- Slovenska demokratizacija: poraz komunizma, zmaga komunistov.
- Bil sem kolaboracionist, petinštirideset let sem sodeloval s komunisti.

malo za šalo

Pravilno! — „Kakšno veliko morje je med Ameriko in vzhodno Azijo?“

Grobna tišina v razredu. Čez nekaj trenutkov učitelj prikima: „Pravilno ste odgovorili: Tihi ocean!“

*

Domisljija — „Vem, da Tončkov prapovpis nekoliko šepa, vendar pa fant to nado knadi s svojo bujno domisljijo,“ zagovarja mati svojega sina šolarja pri govorilni uri.

„Gospa, žal pa vaš sin svoje bujne domisljije ne pokaže pri slovenščini, ampak pri matematiki.“

*

Zapuščina — Po smrti milijonarja notar bere družini njegovo oporoko: „Svoji ženi zapuščam hišo. Mojim sinovom zapuščam posestva in avtomobile. Mojemu svaku, ki je vedno govoril: ‚Bolje zdrav kot bogat,‘ pa zapuščam svojo telovadno trenirko.“

*

Plača — „Šef, tri velika podjetja me silijo, naj zahtevam zvišanje plače.“

„Zanimivo. Katera podjetja so to?“

„Vodovod, plinovod in elektro.“

*

Roparji — Peter pride v šolo ves zasedel in s precejšnjo zamudo.

„Opravičite me, prosim, ker so med potjo napadli roparji.“

„Kaj pa so ti ukradli?“

„K sreči samo domače naloge.“

Najlepši poklic — „Ko bom postala velika, bom učiteljica, kajti njim se najbolje godi.“

„Zakaj?“

„Dopoldne imajo vedno prav, popoldne pa vedno prosto.“

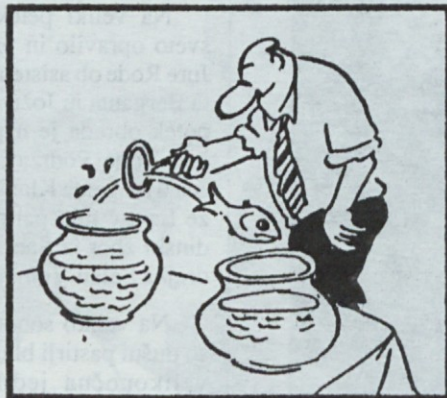
*

Moderni otroci — Nesrečna mati toži: „Prej smo svoje otroke spravljati spat z zgodbicami za lahko noč. Zdaj pa pridejo otroci domov ob uri, ko je trena iti spat in pripovedujejo take reči, da sploh ne moreš zaspati.“

*

Telefon — Neki moški z vso močjo trka na vrata telefonske govorilnice, ki jo je zasedla starejša gospa. Nekdo, ki gre mimo, ga pokara: „Zakaj ne daste miru ubogi stari ženski?“

„Stari ženski? Ko je šla v govorilnico, je bila še mlada.“

KJE JE KAJ

Ob romanju v Luján -

Lojze Kukovica 97

Naša povezanost z Bogom

po Mariji - Anton Nadrah 98

Mati beguncev - Gerard Bessiere .99

Lurd, Medjugorje, Kurešček -

nadškof A. Šuštar 100

Pozdrav Kureščku - Alojz Rebula 102

Zahvala Mariji - Ireneja Rabič 102

„Kako srečna mati si...“ -

Wilhelm Hünermann 104

So ure, ki iztečejo v minuto —

V japonskem gorskem naselju

pod snegom - Vladimir Kos 106

Gounodove maše - Edo Škulj 107

Kako moliti? - Vittorio Messori-

Janez Pavel II. 108

Obisk papeža v Sloveniji 109

Anton Martin Slomšek -

Marjan Turnšek 110

Tisoč let - Roža Gantar 110

Obljubljena dežela - Andrej Fink .112

Izjava za javnost - Janez Gril 112

Nosimo še maj v svojih srcih? -

Marjan Schiffrer 113

Msgr. Anton Orehar -

Jure Vombergar 114

Mož dela in prizadevanj -

Avgust Horvat 116

Pogovor z dr. Stanetom Žužkom -

Jože Škerbec 117

Razmišljanje o nekaterih ključnih

dogajanjih... - Janez Zdešar 120

Pogled skozi linico v preteklost:

Leta begunstva v Avstriji... -

Vladimir Voršič 122

Po Patagoniji - Vinko Rode 124

Duhovnik Ciril Lavrič —

Msgr. Vinko Žakelj 126

P. Ivan Caserman — 90-letnik 127

Iz naše kronike 109, 113, 115,

..... 123, 125, 127

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Urednik: Jože Škerbec - Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires,

Argentina - Tehnični urednik: Stane Snój - Registro de la Propiedad

Intellectual N° 90.877 - Stavljene, oblikovanje in tisk: Talleres Gráficos

VILKO S.R.L.: EE. UU. 425 - (1101) Buenos Aires, Argentina

Telefax: (54-1) 307-1044

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA:

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA:

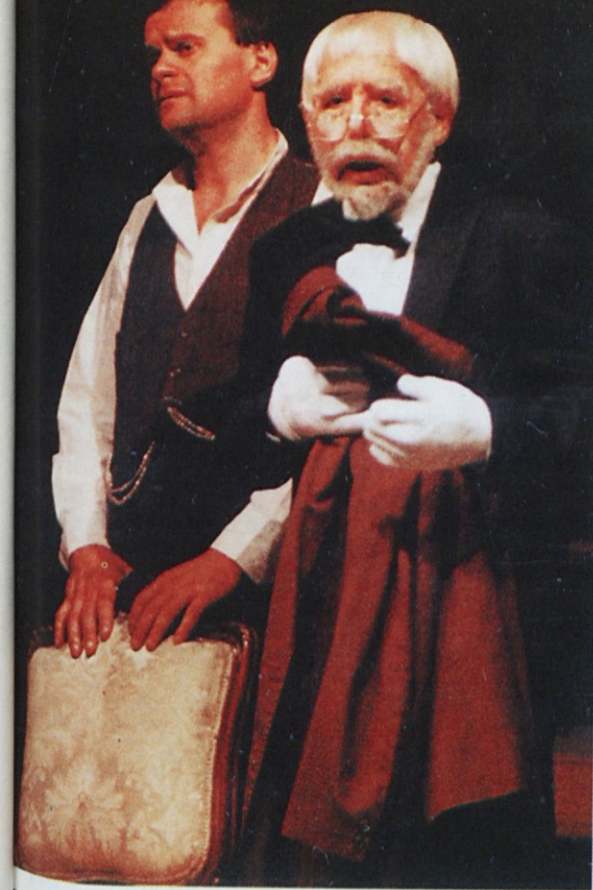
TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzu-ta 18,

34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 1996: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na

bančni (ne osebni) ček na ime: José Škerbec, Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina.

„ČEŠNJEV VRT“
v režiji MAKSA BORŠTNIKA
v Slovenski hiši

Zgoraj: SLOVENSKO GLEDALIŠČE BUENOS AIRES je pripravilo 30. in 31. marca dramo ruskega pisatelja A. P. Čehova. — Spodaj: LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR je predstavilo za otroke slovenskih osnovnih šol 10. marca v dvorani Slovenske hiše musical „Mala čarovnica“.

Foto: Marko VOMBERGAR

Musical
„MALA ČAROVNICA“

1996
leto papeževega obiska

V ponedeljek, 18. marca, je prvi veleposlanik Republike Slovenije dr. Janez Žgajnar predal svoja poverilna pisma predsedniku Argentine dr. Carlosu Menemiu.

Zgoraj: Dr. Janez Žgajnar uradno polaga venec pred spomenik generala San Martina. - Spodaj: Veleposlanik pred spomenikom v spremstvu predsednikovega priločnika ter članov veleposlaništva Matjaža Puca in Tomaža Miklavčiča, po položitvi venca.
 Foto: Marko VOMBERGAR

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: José Skerbec
 Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
 Composición, Armado e impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires - Argentina